

ЧИ «НАКРУЧУЮТЬ»
РЕЗУЛЬТАТИ ПЛР-ТЕСТІВ

с. 7

СЕРЕДА

23 вересня 2020

№38

У ЧОМУ СЕКРЕТ
ЇЇ КОРОВАЇВ

с. 11

1
блок

TE.20MINUT.UA

ВБИЛИ ЗАВУЧКУ ШКОЛИ

► Про трагедію стало відомо ввечері 22 вересня. Тіло мертвої сусідки виявила тернополянка. Вона одразу зателефонувала на лінію «102». Правоохоронці знайшли жінку зі слідами насильницької смерті. Загибла — завучка 11-ої школи

► Колеги не можуть прийти до тями. Розповідають, що покійна була світлою людиною, не конфліктною. Напередодні до школи приходив невідомий, сварився. Чи причетний він до злочину та що ще вдалося дізнатися «RIA плюс»?

с. 6

РЕКЛАМА

 БРУК-ТОН
виробник бруківки

www.brukton.com.ua

☎ (067) 208 72 48 📍 м.Тернопіль, вул.15 Квітня, 1

АКЦІЯ з 1.09 по 30.09.20р.
знижки від 50% внеску

ЖИТЛОВИЙ КОМПЛЕКС

ПО ВУЛ. ЛУЧАКІВСЬКОГО-ТРОЛЕЙБУСНА

- будівництво комфорт-класу
- цегляний будинок
- індивідуальне опалення
- підземний паркінг

офіс: вул.Київська, 7Д тел.: (067) 128-51-71, (0352) 42-00-14 www.bud-control.te.ua

10 РОКІВ НАДАННЯ ДОМІВОК

 ВІРОБНИЦТВО ТА ПРОДАЖ

• Панелей • Балконних плит
• Перемичок • Плит огорожі
• Фундаментних блоків • Товарного бетону

Гуртовий склад сипучих будівельних матеріалів

- Щебінь гр. 5*20 - 415 грн/т
- Щебінь гр. 20*40 - 405 грн/т
- Відсів гр.- 305 грн/т
- Пісок - 150 грн/т
- Цемент 25кг - 75 грн/шт
- Цемент 50кг - 145 грн/шт
- Піноблоки (Білорусь) 625*100*250 - 26,00 грн/шт
- Піноблоки (Білорусь) 625*300*200 - 60,00 грн/шт

100 лопат і 200 рук вам замінить ось цей друг
Послуги екскаватора з самосвалом - 600 грн/год; 25 грн/км

Доставка товару транспортом
Склад б/у труб, швелерів, балок - 8.50грн/кг
Купуємо будівельне сміття - 20 грн/т

☎ 0500 600 400 вул. Бродівська, 48

**ПРОДАЄТЬСЯ
ПРИМІЩЕННЯ**

вул. Київська

тел.: (067) 128-51-71

Увага!

Відновив свою роботу пункт
прийому оголошень
в газету RIA плюс

ЦУМ, бул. Тараса Шевченка, 24,
перший поверх, ліве крило

ТЕРНОПІЛЬ — «ПОМАРАНЧЕВІЙ». ЧИ БУДУТЬ ЗМІНИ ДЛЯ НАС?

Карантин ■ Із 21 вересня Тернопіль — у «помаранчевій» карантинній зоні. Як це вплине на навчання школярів та роботу транспорту, дізнавались журналісти «RIA плюс»

ОЛЬГА ТУРЧАК, ВАДИМ ЄПУР, ФЕДІР ВОСІНСЬКИЙ, 097-16-14-150, OLIATUR9@GMAIL.COM

Із 21 вересня міста Тернопіль, Кременець та Чортків, а також Бережанський, Борщівський, Буцацький, Гусятинський, Зборівський, Козівський, Кременецький, Лановецький, Монастирський, Підволочиський, Підгаєцький, Тербовлянський, Чортківський та Шумський райони Тернопільської області — у «помаранчевій» зоні. Журналісти «RIA плюс» проаналізували транспортне сполучення та роботу закладів освіти з переходом в іншу зону. Як усе буде працювати — читайте в матеріалі.

ЯК ПРАЦЮВАТИМУТЬ ШКОЛИ

Відповідно до постанови Кабміну, у «помаранчевій» зоні дозволена повноцінна робота закладів освіти, з дотриманням карантинних правил. Тож чи будуть тепер учні ходити у школу щодня, або ж усе залишиться без змін?

— Зважаючи на те, що у Тернополі досить велика кількість хворих, ми продовжуємо навчання у тому режимі, який був у попередні два тижні, — пояснює керівник управління освіти міської ради Ольга Похляк. — Діти і далі навчатимуться по підгрупах. Окремі школи проводять навчання у дві зміни.

Щодо роботи дитячих садків,

то вона теж залишається без змін. Як прокоментували нам у прес-службі міської ради, відповідно до постанови, у групі одночасно дозволено перебувати лише 20-ти малякам.

За інформацією управління освіти, станом на ранок 21 вересня, на карантин у Тернополі закрили сім класів. Три із них — у школі № 3.

— Станом на ранок 21 вересня ще не всю інформацію про закриті на карантин класи передали в управління освіти, — коментує головний спеціаліст відділу дошкільної, середньої та позашкільної освіти міського управління Олена П'ятночка. — Нам відомо про сім класів у школах, але є класи, які навчаються у другу зміну, є класи, у яких навчання по підгрупах відбувається через день.

Також у понеділок, 21 вересня, відновили навчання у школі № 6 для учнів 1–4 класів. Нагадаємо, у закладі практично одразу після початку навчального року захворіли кілька педагогів. Тому тут перенесли осінні канікули на вересень.

В обласному управлінні освіти наголошують: оскільки область у «помаранчевій» зоні — діти в закладах освіти будуть навчатися, відповідно до карантинних вимог «помаранчевої» зони.

— В області у «червоній» зоні залишається місто Бережани, Терно-

пільський, Заліщицький та Збаразький райони, — зазначає заступник начальника обласного управління освіти Ганна Зварич. — Відповідно до постанови Кабміну, якщо немає 50% хворих серед працівників освіти закладу та учнів, то відвідування закладів освіти можливе навіть у «червоній» зоні.

Зазначимо, що в рішенні Державної комісії ТЕБ та НС, яка встановила обмеження в районах Тернопільщини з «червоним» рівнем епідемічної безпеки, враховуючи пропозиції регіональних комісій з 00:00 години 22 вересня, про школи і дитсадки не йдеться. Про роботу транспорту зазначено, що у м. Бережани та у Заліщицькому, Збаразькому, Тернопільському

У Тернополі три тижні діти відвідували школи, дотримуючись умов «червоної» зони. Класи поділили на підгрупи, уроки були через день

районах Тернопільської області обмежено посадку пасажирів у транспорт приміського, міжміського, внутрішньообласного та міжобласного сполучення.

ЯК ПРАЦЮЄ ТРАНСПОРТ

У громадському транспорті Тернополя пасажирів і далі беруть лише на сидячі місця. На зупинках громадського транспорту немає ні черг, ні штовханини за місце, як це було після встановлення «помаранчевої» зони минулого разу. Тоді в транспорт пускали людей лише на половину сидячих місць. Тепер такого обмеження немає, оскільки уряд змінив це карантинне обмеження.

У школах Тернополя діти і далі навчатимуться по підгрупах. Окремі школи проводять навчання у дві зміни

АРХІВ РЕДАКЦІ

Наразі громадський транспорт продовжує їздити з табличками «спеціальні перевезення». Водії кажуть, що вони працюють в тому ж режимі, що і минулого тижня.

— Поки ми працюємо в режимі спецтранспорту — заповнюємо тільки сидячі місця, — каже водій автобуса пан Сергій. — Про зміни нам ще не доносили інформації.

Як пояснила речниця міськради Мар'яна Зварич, наразі транспорт працює у режимі «спеціальних перевезень». Цей режим встановлений рішенням комісії ТЕБ та НС. Відповідно, подальша робота транспорту буде обговорена на засіданні цієї комісії.

ЩО ІЗ ЗАЛІЗНИЧНИМ СПОЛУЧЕННЯМ

У Тернополі дозволили посадку пасажирів. Відновили продаж квитків до Львова, Києва, Вінниці, Ужгорода — загалом на 22 потяги. Але деякі приміські потяги будуть робити тільки висадку пасажирів. Деякі напрямки поки залишаються недоступними для тернополян.

Про відновлення продажу квитків вже з понеділка, 21 вересня, повідомляють на сайті «Укрзалізниці». Серед міст, в яких відновили продаж, є і Тернопіль.

Починаючи з 21 вересня, відновлюють свій рух і приміські поїзди: № 6244 Тернопіль — Ланівці; № 6277 Тернопіль — Залішки; № 6253 Тернопіль — Підвисоке.

Починаючи з 22 вересня: № 6241 Ланівці — Тернопіль;

№ 6270 Залішки — Тернопіль; № 6252 Підвисоке — Тернопіль.

Поряд із тим, поїзд № 6244/6241 Тернопіль — Ланівці — Тернопіль здійснюватиме технічну зупинку лише для висадки пасажирів на ст. 151 км, Шляхтинці, Лозова, Курники, Стегниківці, Івашківці, Збараж, М. Глибочок, Красносільці, Зарудечко.

Поїзд № 6277/6270 Тернопіль — Залішки — Тернопіль здійснюватиме лише висадку пасажирів на ст. Березовиця, Прошова, Зелений Гай, Товсте, Рожанівка, Ворвулинці, Торське, Дзвиняч.

Поїзд № 6253/6252 Тернопіль — Підвисоке — Тернопіль робитиме технічну зупинку для висадки пасажирів на ст. Березовиця, Буцнів, Серединки, Ходачків.

Інформацію про відновлення продажу квитків підтверджують і в довідковій залізничного вокзалу Тернополя. Та придбати квитки пасажири можуть не на всі напрямки.

— Так, вже від 21 вересня квитки знову можна придбати, — кажуть у довідковій. — На всі напрямки, крім міст, що потрапили до «червоної» зони. Серед таких міст: Ніжин, Чоп, Канів, Волочиск.

На сайті з продажів квитків онлайн вже можна придбати квитки з Тернополя. А от у Волочискського прямого потягу з Тернополя немає, але дістатися до міста можна з пересадками.

В Укрзалізниці також повідомляють, що пасажирські поїзди проходять посилену дезінфекцію.

Що таке «помаранчева» зона

Відповідно до рішення Кабінету Міністрів, з 1 серпня в Україні діють нові правила адаптивного карантину. Відповідно до рівня захворюваності населення пункти відносять до «зеленої», «жовтої», «помаранчевої» та «червоної» зони. «Помаранчева» зона передбачає наступні обмеження:

- діяльність закладів розміщення (хостели, туристичні бази тощо), окрім готелів;
- діяльність розважальних за-

- перебування у громадських будівлях в масках або респіраторях;
- кінотеатри із заповненістю на 50%;
- перевезення пасажирів тільки в межах сидячих місць.

Відповідно до поправок у постанову уряду, в «помаранчевій», «жовтій» та «зеленій» зоні перевезення пасажирів у громадському транспорті дозволено лише в межах сидячих місць. У «червоній» зоні робота громадського транспорту заборонена.

- планові госпіталізації в лікарнях;
- спортзали, фітнес-центри, заклади культури;
- прийом нових змін в дитячі табори;
- обмеження для масових заходів: 1 людина на 20 квадратних метрів та не більше 100 людей.
- відвідування установ соціального захисту, в яких перебувають люди похилого віку, крім тих, що надають послуги кризово;

ГАРЯЧА ЛІНІЯ «20 ХВИЛИН»

Сьогодні на гарячій лінії «20 хвилин» чергує журналіст Вадим Єпур. Зі своїми запитаннями та інформацією ви можете звернутися за телефоном 43-00-50, 43-00-56 або надіслати їх нам на електронну адресу 20hvylyn@gmail.com.

Редакція «RIA плюс» та «20 хвилин» 43-00-50
 Пожежно-рятувальна служба 101
 Поліція 102
 Швидка медична допомога 103
 Аварійна газу 104, 51-51-26
 Аварійна водоканалу 52-51-17, 25-26-10

ДОВІДКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Аварійна тепломереж 25-48-10
 Аварійна електромереж 52-24-66
 Гаряча лінія міської ради 067-351-57-10
 Довідкова залізничного вокзалу 47-22-46
 Довідкова автовокзалу: АС на Живова - 23-63-56, АС-2 на Білогірській - 52-79-29

Цілодобова стоматологічна служба 52-06-09
 Чергова аптека 24-22-70, 26-93-88
 Управління Держпродспожислужби - 52-01-45
 Управління транспортних мереж 52-15-14
 Муніципальна інспекція 073-015-1481 (Viber)
 Регіональний сервісний центр МВС 51-91-40

ЦІНУЮ МОЖЛИВОСТІ! ПРАЦЮЮ В СЕБН-УА

Мар'ян
відділ виробництва

www.sebn-career.com
с. Байківці, вул. 15 квітня, 7
Тел.: 067 670 35 20
0 800 508 708

NETWORKING
WITH THE FUTURE

ЧОМУ ХВОРІ НА КОВІД НЕ ВЧАСНО ОТРИМУЮТЬ РЕЗУЛЬТАТИ ПЛР-ТЕСТУ

Аналіз ■ Чимало тернополян та жителів області скаржаться, що на результат ПЛР-тесту доводиться чекати не один день. А часом бланк не могли знайти, бо, мовляв, втратили. Чому результатів доводиться чекати довго, чи встигає лабораторія опрацьовувати біоматеріал та як вирішують проблеми із затримками результатів?

ВАДИМ ЄПУР, 068-066-80-96,
VADIMEV15@GMAIL.COM

В області кількість хворих на коронавірус коливається в межах 200 випадків за добу. А бувало, що три дні поспіль фіксували по 385 нових випадків.

ЧЕКАЮТЬ НА РЕЗУЛЬТАТИ ТИЖНЯМИ

Багато тернополян поділилися своїм досвідом здавання ПЛР-тесту на сайті 20minut.ua. Деякі тернополяни скаржаться, що чекати доводиться по кілька днів, а то і тижнів. «Здавали ПЛР-тест знайомі два тижні тому, але результату немає», — пише тернополянка Оксана.

Дехто жаліється, що з симптомами довгий час чекають результатів. — Мій кум, інвалід війни та учасник бойових дій два тижні мав температуру 37–37,2, кашляв, — каже тернополянка Галина. — Звернувся до сімейного лікаря. Йому зробили ПЛР-тест, але результат чекали тиждень.

Були і випадки, коли результати просто губили.

— Моїй сестрі робили ПЛР-тест, зробили мазок, але потім сімейний лікар сказав, що результат загубили, — каже тернополянка Анна. — Порадили робити тест за свій рахунок. Тільки через 10 днів знайшли результат.

Хтось каже, що сімейні лікарі довго відмовляються направляти на ПЛР-тест.

— Лікарка відмовлялася півтора тижні записувати на ПЛР, хоча були всі симптоми, — каже тернополянка Вікторія. — Спочатку мотивувала, що ще рано, а потім — а що воно дасть? Зі скандалом нарешті дала направлення.

Дехто робить ПЛР-тест за власні кошти. Результат приходить швидко, однак це недешево.

— Здавала тест у приватній лабораторії, як приїхала з Польщі, — каже тернополянка Лариса. — Результат був готовий наступного дня. Заплатила 1500 гривень.

У приватних лабораторіях вартість тесту складає орієнтовно 1500 гривень. Результат доведеться чекати до трьох днів. Однак є і термінове тестування.

«Здавала у приватній лабораторії,

без черги — пише тернополянка Лілія. — Прийшла на призначену годину. Результат був готовий на наступний день. Але ціна питання — 2100 гривень».

МЕДИКИ ПРАЦЮЮТЬ НА ПОВНУ?

У лабораторному центрі заповнюють — проблем з тестуваннями немає. Щодня обробляють величезні кількості біоматеріалу з області.

— Тернопільський обласний лабораторний центр значно збільшив свої потужності і тестує значно більше осіб, ніж на початку пандемії, — каже директорка «Тернопільського обласного лабораторного центру» Оксана Чайчук. — Якщо ми починали з тестувань 230 осіб щодня, то наразі у нас найбільший рекорд — 1326 досліджень за добу. Поки з такими об'ємами справляємося. Лікарі-вірусологи, епідеміологи та інші медики працюють без вихідних і в ненормованому робочому дні. Для переважної більшості наших працівників робочий день закінчується о 23.00–00.00 годин.

Ресурсів лабораторного центру вистачає, запевнила Оксана Чайчук.

— МОЗ розглядає питання, чи доцільно тестувати всі категорії населення, — каже Оксана Чайчук. — Йдеться про те, що контактні особи, які не мають проявів хвороби і які йдуть на самоізоляцію — тестуватися не будуть.

СКІЛЬКИ ТЕСТУЮТЬ І СКІЛЬКИ ХВОРИХ

Однак в лабораторному центрі наголошують — що 1200–1300 досліджень щодня — це забагато і це велике навантаження на медиків. Та наразі збільшувати штат чи закупляти нове обладнання перед сезоном осінньо-зимових ГРВІ не планують.

— Наразі наш лабораторний центр має одні з найбільших потужностей на Західній Україні, — каже заступник директора лабораторного центру, епідеміолог Володимир Паничев.

Останніми тижнями навантаження на лабораторний центр збільшилось, однак з цим об'ємом вдається впоратися, запевнив пан Паничев. За його словами — жодної скарги на роботу лабораторного центру вони не отримували, однак є чимало людей, які зловживають

можливістю безкоштовного тестування та вимагають від своїх лікарів направляти їх на ПЛР-тест.

Загалом від початку спостереження обласний лабораторний центр провів близько 65 тисяч досліджень.

ЧОМУ ВИНИКАЮТЬ ЗАТРИМКИ?

У лабораторному центрі спростовують, що були затримки з обробкою біоматеріалів.

— Максимальна затримка була щонайбільше 3 дні, а не тижні, як це звучало на деяких засіданнях міського оперативного штабу, — каже директорка закладу. — Наразі затримок немає взагалі і якщо матеріал надходить зранку — то впродовж дня результати будуть готові.

Аналізи виконують впродовж доби. Однак дійсно, результати можуть надходити значно пізніше, говорить Володимир Паничев.

— Наразі затримок з подачею результатів у лабораторному центрі немає, — каже пан Володимир. — Інша справа — окремі заклади днями не забирають результати тестів, хоча тестування були проведені вчасно, і результати готові до видачі.

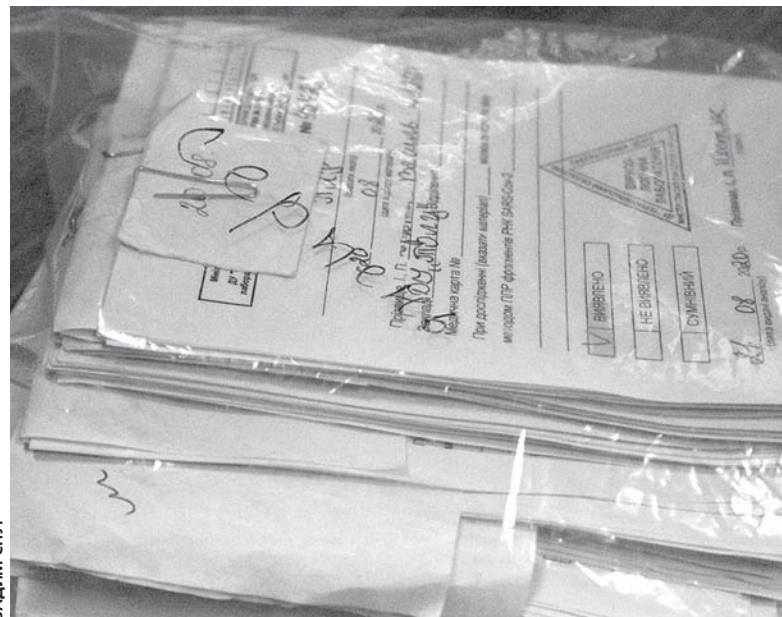
Щоб лікарні швидше отримували результати тестів — у лабораторному центрі впроваджують електронну систему

Ми перевірили, чи дійсно результати можуть по кілька днів лежати на прохідній та чекати, доки їх заберуть. Журналісту «RIA плюс» показали кількість результатів, які накопичуються щодня.

Як розповів черговий на прохідній пан Юрій, який видає результати медикам, — деякі лікувальні заклади можуть по кілька днів не забирати результати.

— Проблеми найчастіше з районними закладами, їх є багато, і не всі вчасно забирають результати, — каже пан Юрій. — Але ще є сімейні лікарі, які також забирають результати із запізненнями. Бували навіть такі випадки, що сімейний лікар відправляв пацієнта до нас самому забирати результати. Тоді доводиться зв'язуватися з сімейними лікарями. З'ясовувати, хто це і видавати людині результат. Цим повинні займатися у лікарнях, а не пацієнти, які можуть бути хворі. Але виходить так, що люди не отримують по кілька днів результати через своїх лікарів, а винні ми, хоча результати давно готові.

Усі результати розкладені по конвертах для кожного лікувального закладу. За вихідні збирається чимало таких конвертів від районних закладів та сімейних лікарів. І тиждень

На прохідній лабораторного центру лишаються довідки ще серпня та липня

чи навіть два тижні, які чекають люди, — не межа. Нам показали «архів» довідок, які ніхто не забрав з серпня та навіть липня. Імовірно, це результати тих, хто проходив тест, відповідно до вимоги після самоізоляції.

ЯК ДОСТАВЛЯЮТЬ РЕЗУЛЬТАТИ

У тернопільських медзакладах, які регулярно подають біоматеріали до лабораторного центру, пояснюють, що проблем з тестами не виникає.

— Щоденно мобільні бригади проводять забір біоматеріалів, — каже заступниця директора «Центру первинної медико-санітарної допомоги» Надія Боднар. — До когось приїжджають додому — це люди, які мають виражені симптоми хвороби. Ті, хто мають змогу прийти до пункту забору матеріалу самі — можуть це робити. Мобільні групи доставляють біоматеріал до лабораторного центру. Якщо їх доставляють у другій половині дня — то результати є на наступний день. В нас є відповідні працівники, які щодня забирають результати. Зазвичай це зранку і після обіду. У вихідні також результати ми забираємо.

Андрій Артимович, директор Тернопільської міської дитячої лікарні зазначив:

— Результати ПЛР-тестів ми забираємо щодня по мірі їх поступлення. Нас повідомляють, що результати готові, і відповідні працівники їх забирають. Кожні кілька годин працівники дізнаються про наявність результатів. Це стандартна процедура у всіх закладах. Інше питання — чи може впоратися лабораторний центр з таким об'ємом біоматеріалів на дослідження.

— Ми щодня забираємо результати ПЛР-тестів з лабораторного центру, — каже директор міської лікарні № 3 Юрій Лазарчук. — Від-

повідні працівники везуть біоматеріал до лабораторного центру та забирають попередні результати. Кожного разу кількість досліджень різна, тому що ми відправляємо зразки на дослідження лише тих пацієнтів, які перебувають у нас на лікуванні.

А от для медзакладів з віддалених районів треба значно більше часу.

— Це систематична проблема, не може виділити конкретні районні заклади, які своєчасно не забирають результати, ця проблема є всюди в області, — каже Оксана Чайчук. — У місті також можуть виникати проблеми з лікарнями. Наразі ми працюємо над тим, щоб цієї проблеми більше не було.

ВПРОВАДЖУЮТЬ ЕЛЕКТРОННУ СИСТЕМУ

Як пояснює директорка лабораторного центру Оксана Чайчук, щоб лікувальні заклади могли отримати результати аналізів максимально швидко і уникати нагромадження результатів — їх передаватимуть в електронній формі.

— Ми почали впроваджувати нову електронну систему з 15 вересня, — каже Оксана Чайчук. — Ми заплатили близько 500 тис. гривень, щоб її втілити.

Лабораторний центр має контакти усіх медичних закладів області як первинної, так і вторинної ланки, — пояснює пані Чайчук. — Коли в лабораторний центр приходить біоматеріал — він отримує свій штрих-код. Його реєструють в системі і після дослідження в систему вноситься результат. Всі результати одразу надходять електронною поштою до закладів. Тоді очікувань пацієнтів на свої результати вдається повністю уникнути. Наразі систему лише впроваджують і результати продовжують видавати на папері.

ВОЮЮТЬ УЖЕ НА ВХОДІ! ЧЕРГ ДО СЕКОНДІВ НЕ ПОМЕНШАЛО

Покупки ■ У місті працює чимало секонд-хендів, де купують речі тернополяни. Чи дотримуються там карантинних норм та чи безпечно там купувати — дізнавався журналіст «RIA плюс»

ВАДИМ ЄПУР, 068-066-80-96,
VADIMEV15@GMAIL.COM

У різних секонд-хендах асортимент оновлюють в певні дні тижня. У день завантаження біля магазинів збирається чимало людей.

Біля приміщень шикуються довгі черги, бо люди хочуть вхопити недорогі та нові речі, розповіла тернополянка пані Зоя.

— Люди приходять за дві, за три години до відкриття, бо всередину пускають по кілька осіб — один виходить інший заходить, — каже жінка. — Хто перший займе чергу, той кращі речі зможе вихопити. До карантину черги також збиралися, але всі одразу після відкриття залітали і штовхалися. Тепер всередині спокійніше, але перед входом всі на купі воюють, хто перший займав чергу, бо впускають по 10–15 людей.

В одному з секонд-хендів ми не побачили великої кількості людей, бо після оновлення речей вже минуло кілька днів. У примі-

щеннях всі в масках, однак дехто спускає їх на бороди. За соціальну дистанцію також всі забувають, однак працівники періодично нагадують покупцям про маски.

А от температурний скринінг проводять не всюди, а лише у великих магазинах. На входах є і антисептики. Ними можуть скористатися покупці. У деяких магазинах продавці записують кількість покупців, які знаходяться в залі.

— Я не боюсь купувати тут речі, бо я не ходжу в перші дні, коли є натовпи, — каже тернополянка Ніна. — Одягаю маску, вдома речі всі одразу беру. До того ж, не так часто буваю в таких місцях. Я вже пенсіонерка, грошей ледве на комуналку, їжу та ліки вистачає, тому одяг доводиться купувати на секонд-хендах. Буває щастить і знаходжу майже нові речі.

Довгий час секонд-хенди у місті були зачинені через жорсткий карантин, однак тепер тернополяни можуть придбати там речі.

Люди у пошуках кращих речей забувають за карантинні норми

У деяких секонд-хендах перевіряють температуру на вході, однак у більшості можна пройти без цього

Під час «червоної» зони секонд-хенди можуть працювати

Чи заборонені у Тернополі госпіталізація та проведення операцій хворим з COVID-19 та без

Лікарня швидкої допомоги відновила ургентну службу. До звичної роботи повернувся травм пункт

ФЕДІР ВОСІНСЬКИЙ, 096-46-81-758,
FEDIR.VOSINSKYI@GMAIL.COM

■ Під час карантину у лікарнях Тернополя під заборону опинилася планова госпіталізація хворих. Оскільки ситуація погіршилася, а кількість хворих щодня зростає, то в усіх лікарнях розгорнули ліжка для лікування хворих на коронавірус. Відповідно, деякі відділення довелося перепрофілювати. А в лікарні швидкої допомоги, наприклад, взагалі створили госпіталь. Не приймали тут навіть у невідкладних станах.

Ургентний стан — такий, що загрожує життю і потребує проведення невідкладних лікувальних заходів.

«ХВОРИ НА COVID-19»

Директор міської дитячої комунальної лікарні Андрій Артимович розповів, що в цьому лікувальному закладі ургентних хворих приймають.

— Хірургії у нас немає, ур-

гентні випадки є інфекційними, тобто це ті люди, які хворіють на COVID-19, — каже він.

Для таких пацієнтів у лікарні виділили 56 ліжок.

«ПРИЙМАЄМО, АЛЕ НЕ УРГЕНТНИХ»

У міській комунальній лікарні № 3 ургентних пацієнтів не приймають. Про це розповів директор закладу Юрій Лазарчук.

— Понад десять років ми не ургентуємо взагалі, — пояснює він. — Ми приймаємо лише тих, які потребують стаціонарного лікування за іншими патологіями, окрім COVID-19.

3 РІЗНИМИ ПАТОЛОГІЯМИ

Однією з лікарень, де приймають ургентних хворих, є комунальна міська лікарня № 2.

— Серед пацієнтів є і хворі на COVID-19, — кажуть у приймальній.

У відділенні невідкладної до-

помоги лікарні розповіли, що від початку карантину кількість ургентних хворих майже не змінилася.

— Ми приймаємо таких пацієнтів відповідно до графіка. Їх кількість також буває різною, але від початку карантину майже незмінна. Також пацієнти до нас поступають відповідно до патологій, адже вони є різними, — кажуть у відділенні.

ВІДНОВИЛИ УРГЕНТНУ СЛУЖБУ

Тернопільська міська комунальна лікарня швидкої допомоги відновила ургентну службу. Пост з відповідним повідомленням опублікували на сторінці лікувального закладу у Facebook. А саме — до звичної роботи повернувся травм пункт. Він працюватиме цілодобово. На повну силу запрацювали і відділення хірургії та травматології.

Відповідну інформацію підтверджують і в адміністрації закладу.

ВБИВСТВО ЗАВУЧКИ 11-ОЇ ШКОЛИ

Кримінал ■ Тіло мертвої сусідки вранці 22 вересня, близько 11.30 виявила тернополянка. Вона одразу зателефонувала на лінію «102». Як вдалося нам дізнатись, життя відібрали у 53-річної завучки 11-ої школи

ІРИНА БЕЛЯКОВА, ВАДИМ ЄПУР, 068-066-80-96, VADIMEV15@GMAIL.COM

— Вона дуже рання пташка і завжди приходять до школи чи не найпершою, — вчитель історії Інна Чернецька досі не може говорити про колегу в минулому часі. — Як ми тепер будемо без неї?

На місце трагедії 22 вересня виїхала слідчо-оперативна група. Зайшовши у квартиру, правоохоронці знайшли жінку, 1967 року народження, зі слідами насильницької смерті. У потерпілої експерт виявив травми голови та шиї — повідомили в Головному управлінні національної поліції у Тернопільській області.

Правоохоронці встановлюють обставини смерті та причетних до цього людей.

Як вдалося дізнатися журналістам «20 хвилин» з власних джерел, загинула — заступниця директора 11-ї школи. Жінка неодружена, дітей не мала, проживала сама. 21 вересня ще була в школі. Сьогодні не прийшла на роботу — колеги захвилювалися, почали дзвонити. Вона слухавки не брала. Тоді пішли до неї додому — там ніхто не відчиняв.

Колеги звернулись до поліції. Коли відчинили двері — побачили нерухоме тіло. Судмедексперт,

при попередньому огляді, визначив, що смерть — насильницька. Тобто, жінка не сама впала і розбила голову. У квартирі все чисто і охайно, принаймні, візуальних ознак пограбування немає. Наразі чекають приїзду родичів, аби подивились, чи нічого не пропало.

ЩО КАЖУТЬ У ШКОЛІ

Директор 11-ої школи школи Павло Літинський підтвердив інформацію, що загинула — Анжела Володимирівна Макаренко. Для усієї школи це стало великим потрясінням. Педагоги в розпачі.

Колеги, імен не називаємо, розповідають, що 21 вересня у школі трапився інцидент: якийсь чоловік намагався прорватися до школи.

— Кричав, що з навчального закладу зробили Бог зна що і тепер сюди не пропускають. Саме Анжела Володимирівна намагалась його заспокоїти — розмовляла з чоловіком. Чи причетний він до вбивства — поки не зрозуміло, — кажуть вчителі.

Колеги не можуть прийти до тями від жахливої звістки. Досі перебирають всі події та намагаються отямитись. Стверджують в один голос: ворогів їхня Анжела точно не мала. І принаймні вчора була в гарному настрої.

— Вона дуже рання пташка і завжди приходять до школи чи не найпершою, — вчитель історії Інна Чернецька досі не може говорити про колегу в минулому часі. — Всі знають, що встає не пізніше 6 ранку і, доки всі зійдуться на роботу, вже встигає полити усі вазони. В неї і вдома, на «Східному», величезний квітник — вона любить, аби було красиво.

Зранку 22 вересня вчителі до учительської — там закрито. Здивувались, де це їхня Анжела Володимирівна? Але на початку першого уроку класна керівниця 6-Б, де завуч мала

«В неї просто не могло бути ворогів — вона була надзвичайно доброю і вміла йти на компроміси. Щедра і великодушна»

проводити урок, захвилювалася не на жарт — діти самі, а Анжела — немає.

«ДУЖЕ ЯСКРАВА ОСОБИСТИСТЬ»

— Вона — дуже яскрава особистість — багатогранна, добра, щира, правдолюбка і, якщо бра- лась за якусь роботу — виконувала її найкраще, — пригадує Інна Чернецька. — Колись була директором ліцею № 13, вже багато років, як прийшла до нас заступником директора — викладала зарубіжну літературу і мистецтво. Обоженувала все красиве, любила театр, могла у вихідні з'їздити з компанією і поїхати в оперу до Львова. Це та люди-

ФОТО З ІНТЕРНЕТУ

Редакція «RIA плюс» висловлює щирі співчуття родичам та колегам загиблої

на, яку не побачиш один день у школі — і настрої вже не той.

Добра людина, класний спеціаліст — так за Анжелу говорять всі, хто її знав. Кажуть, що ця втрата настільки величезна — словами не описати.

— Ми почали все обговорювати — не можемо досі усвідомити і повірити, ніби не з нами це все сталося, — кажуть колеги. — В неї просто не могло бути ворогів — вона була надзвичайно доброю і вміла йти на компроміси. Щедра і великодушна. От як ми зараз без неї?..

Педагогічний колектив додає: «Звістка про трагедію блискавкою вразила серця усіх працівників школи. Завжди енергійна, життєрадісна, харизматична, вишукана, вимоглива, сповнена ідей та задумів... Такою вона залишиться в пам'яті колег та багатьох поколінь вдячних учнів.

Сумуємо, не можемо збагнути, що так рано, на 54-ому повороті, застигла така ще повноводна ріка Вашого життя, незабутня колего. Царство Небесне і Вічний Спокій Вашій Світлій Душі.

«RIA плюс» також стало відомо, що телефон жінки знайшли біля одного із закладів на вул. Лепкого. Чому там опинився — мають встановити правоохоронці.

В управлінні освіти міськради про цей прикрий випадок відомо. Там висловлюють глибокі співчуття родичам та колегам загиблої.

— Нам прикро та боляче, — каже начальниця міського управління освіти Ольга Похилик. — Інформацію про загиблу ми розголошувати не можемо. Ми самі дізналися про цю сумну.

Даний факт внесений в ЄСРД згідно зі статтею 115 частина 1 ККУ. Більше згодом на сайті.

За 10 днів встигли покерувати троє прокурорів

ІРИНА БЕЛЯКОВА, 0-95-875-33-60, IRYNA.BELYAKOVA@GMAIL.COM

■ Від 18 вересня Тернопільщина має нового керівника обласної прокуратури. Ним став Андрій Миколайчук.

За 10 днів Тернопільщина встановила власний рекорд — обласною прокуратурою встигли покерувати троє прокурорів.

Петро Бойко очолював прокуратуру області від січня 2020 року і зарекомендував себе, як той, що взявся за справи, які роками прокуратура просто «не бачила». Мова йде про дерібан комунального майна, зокрема, залізничної лікарні, чимало гучних справ у спиртовій та лісовій галузях, забудова набережної зони. Його звільнили з посади і подальша доля — невідома.

Джерела в обласній прокуратурі припускали, що він залишиться працювати на Тернопільщині. Офіційної інформації поки немає.

10 вересня, як грім серед ясного неба — на Тернопільщині новий обласний прокурор. Ним став Микола Петришин. 14 вересня його представив на посаді заступник Генерального прокурора Ігор Мустеця. І вже того ж дня в соцмережах поширювали повідомлення, що нібито новий прокурор настільки гучно відзначав своє призначення, що до нього викликали поліцію та освідували на стан алкогольного сп'яніння. Люди припускали, що це все — справа рук одного з колишніх заступників прокурора області — Б. 17 вересня, як нам стало відомо, з'явився підписаний

наказ про звільнення за власним бажанням. Подіють, що нового, вже експрокурора Тернопільщини, «пішли» з роботи саме після інформації про «гучне відзначення призначення на посади», яке ширилось соцмережами, як снігова лавина. На брифінгу, який прокурор зібрав наступного дня після скандалу, він стверджував: святкування не було, алкоголь не вживав, сторонніх осіб в робочому кабінеті і в робочий час не було.

— За результатами перевірки було встановлено «відсутність будь-яких фактичних даних, які вказували б на розпивання алкогольних та інших напоїв, будь-яких святкувань та перебування сторонніх осіб у моєму кабінеті, — заявив тоді прокурор.

На стан алкогольного сп'яніння, казав прокурор, його не освідували, бо і самого святкування, мовляв, не було.

Доки журналісти спілкувались з Миколою Петришином, під стінами обласної прокуратури відбувався мітинг.

Уже від 18 вересня Тернопільську обласну прокуратуру очолив Андрій Миколайчук — колега Миколи Петришина за роботою у військовій прокуратурі. Згідно з декларацією Андрія Миколайчука за 2019 рік, він був заступником начальника відділу військової прокуратури об'єднаних сил на Донеччині. Зареєстрований у Черкасах. У нього є дружина Маргарита і дочка Дарина.

Житло — службове. Автопарк — відсутній.

ДОВІДКА

АНДРІЙ БОРИСОВИЧ МИКОЛАЙЧУК

Народився: 14 листопада 1978 року у м. Коростень Житомирської області. Освіта: вища, у 2001 році закінчив Національний університет «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого» за спеціальністю «Правознавство».

В органах прокуратури — з лютого 2002 року.

З цього часу працював на різних посадах, у тому числі і на керівних, у військових прокуратурах Центрального та Південного регіонів України, сил антитерористичної операції та об'єднаних сил.

З 18 вересня 2020 року — керівник Тернопільської обласної прокуратури.

ЧИ «НАКРУЧУЮТЬ» РЕЗУЛЬТАТИ ПЛР-ТЕСТУВАНЬ У ТЕРНОПОЛІ

Ми перевірили ■ Щодня бачимо сумну статистику щодо кількості нових випадків захворювання на коронавірус і смертності за добу. У той же час, багато тернополян переконані — результати штучно накручують, бо це комусь вигідно. Мовляв, діагноз «приписують» і здоровим. Так це чи ні — ми перевірили

НАТАЛІЯ БУРЛАКУ, ЮРІЙ ШТОПКО,
097-445-82-67,
NATALIYA.BURLAKU@GMAIL.COM

До редакції «20 хвилин» зверталися читачі, які розповідали, що, пройшовши дослідження у різних лабораторіях — державній і приватній — отримували відмінні результати: один — позитивний, інший — негативний. Чи справді результати можуть «накручувати» для статистики? Щоб знайти відповіді на ці запитання, редакція «РІА плюс» вирішила провести експеримент.

ВИРІШИЛИ ПЕРЕВІРИТИ НА СОБІ

Наш колега Юрій Штопко на собі перевіряв, чи можна довіряти результатам ПЛР-тестування, пройшовши дослідження у трьох різних лабораторіях Тернополя.

Експеримент стартував у п'ятницю, 18 вересня. Для порівняння результатів ми попередньо запланували пройти ПЛР-тест у державній та двох приватних лабораторіях. Дослідження проводили за наші кошти. Симптомів захворювання не було, тому направлення від сімейного лікаря на безкоштовне тестування не отримали б.

ЯК ПРОХОДИЛИ ТЕСТУВАННЯ

Отже, вирушаємо. На годиннику 9.30. Перед нами — двері вірусологічної лабораторії ДУ «Тернопільський ОЛЦ МОЗ України». Тут можна пройти ПЛР-тестування за власний кошт. Лабораторний центр також виконує дослідження і для медичних закладів, які скеровують пацієнтів на безкоштовний ПЛР-тест.

Попереду в черзі — 13 людей. О 10.44, тобто за годину, пана Юрія розрахували у касі. Вартість тестування — 912 грн плюс 20,24 грн — комісія. Оплачувати послугу потрібно на рахунок, який тут видають. Це можна зробити в банку, або ж на місці здійснити безготівковий переказ коштів, якщо ви маєте банківську картку.

— Сама процедура тривала хвилини дві, — ділиться Юрій Штопко. — Взяли мазок з носа

та ротової порожнини. Швидко. Не скажу, що відчуття приємні. Відчувається дискомфорт. Але і болю сильного немає.

Результат обіцяли повідомити через добу. Забрати письмову відповідь можна при вході на територію.

— Про те, як я готувався до здачі тесту, мене ніхто не питав. Лише охоронець на вході, коли я вирішив запалити цигарку, зауважив, що курити не можна, щоб не було похибки. Незручно, що за письмовим результатом потрібно йти ще раз. Приватні лабораторії в цьому плані випереджають — усе приходить на електронну скриньку, — наголошує тернополянин.

Йдемо далі. На вулиці Острозького завітали у лабораторію «Сінево». Але там повідомили, що ПЛР-тестування не проводять. У «Панакеї», що на Пирогова, 8, відповіли, що потрібно їхати у їхню лабораторію до обласної лікарні — вул. Клінічна, 12. Локація — не близька, тому лишаємо її на кінець експерименту. Тим часом, пан Юрій побував ще у «МедЛабі», що на вул. Шпитальній, 6/81.

ЧЕРГИ НЕ БУЛО.

— Забору матеріалів тут не проводять. Сказали йти у денний стаціонар КП «Тернопільський міський лікувально-діагностичний центр», який розташований на вул. Шпитальна, 2. Прийшовши туди, пояснив, що з «МедЛабу». У мене не спитали ні прізвища, ні імені. Провели забір та віддали матеріали, аби віднести назад у лабораторію. Відніс. Розрахувався — 1520 грн та назвав свої дані. Результат, сказали, прийде на електронну пошту, — розповідає Юрій Штопко.

Третя лабораторія, де пройшли дослідження, — лабораторія «Панакея» на вул. Клінічна. Тут уточнили: мають попередній запис, але готові прийняти, якщо «не їли, не пили, нічого не жували протягом двох годин».

— Я спеціально до дослідження не готувався. Не їв, воду пив ще за кілька годин до тестування. Тому забір матеріалу провели. За дослідження заплатив

тут 1300 грн. Результат обіцяли повідомити за 2–3 робочі дні, — розповідає співрозмовник.

В «Ескулабі», наприклад, у чоловіка відмовилися брати матеріали, тому що він не проходив спеціальної підготовки.

— Як мені пояснили, у день забору не можна ні пити, ні їсти, ні навіть чистити зуби. Бо це все може вплинути на результат, — говорить пан Юрій.

А ЩО Ж З РЕЗУЛЬТАТАМИ?

Нагадаємо, що, готуючи цей експеримент, ми мали на меті показати — достовірність результату, тому пройшли тестування в один день за тих самих умов підготовки одразу в трьох лабораторіях міста. Друге — нам було цікаво, як швидко ми отримаємо відповідь та що важливо знати кожному тернополянину, який має можливість та може пройти ПЛР-тест. Адже не тільки ті, хто відчувають певні симптоми захворювання, проходять дослідження. Хтось їде на відпочинок за кордон, хтось — на роботу, дехто — повернувся від родичів з інших країн, можливо, хтось просто має страх, бо контактував з хворими.

«Попри оце «набридло», «не вірю», треба тримати здоровий глузд — не впадати у паніку, а берегти себе»

А що ж з результатами? Прогнози у нас були різні. Як виявилось, із діагностикою проблем немає.

— Перший від'ємний результат отримав від лабораторії «МедЛаб» у суботу, о 16.39. Зручно — що на пошту. Чесно кажучи, хвилювався. Бо багато людей переносять недугу без симптомів. Приблизно о 17.00 до мене передзвонили з обласного лабораторного центру і також привітали — коронавірусу не виявили. Третій результат — від «Панакеї» надійшов у понеділок, 21 вересня, о 16.35.

У всіх трьох — результат від'ємний. З цього можна зробити висновок, що всі лабораторії — як державна, так і приватні працюють чесно.

— Я побачив, що ні в кого нема умислу «приписувати» комусь діагнози. Усвідомив — ми всі не хочемо вірити в те, що вірус існує, не хочемо миритися з тим, що він обмежує нашу свободу, закриває вдома, впливає на наш спосіб життя. Але разом з тим, ми попри оце «набридло», «не вірю», «комусь це вигідно», треба тримати здоровий глузд — не впадати у паніку, а дотримуватися рекомендацій та берегти своїх рідних.

Юрій Штопко пройшов ПЛР-тест у трьох лабораторіях міста. Результати отримав за 1–3 дні

Пневмонія є, результат ПЛР-негативний. Чому?

МИХАЙЛО
АНДРЕЙЧИН,
АКАДЕМІК
НАМН УКРАЇНИ,
ПРОФЕСОР-
ІНФЕКЦІОНІСТ:

— Антитіла виробляються не одразу. У перші дні чи навіть у перший тиждень хвороби досліджувати кров недоцільно. Реакція буде від'ємна, адже в організмі ще не з'явилось до-

статньої кількості антитіл. Імунна система потребує певного часу, щоб налаштувати вироблення антитіл та їх продукцію. Але буває і таке, коли забір біоматеріалу для ПЛР-тесту роблять запізно. Людина ще має деякі клінічні ознаки хвороби, але вірус уже не виявляють. Окрім того, на точність результату може вплинути і людський фактор, і якість самого реактиву, і правильність забору матеріалу.

«Затримки з результатами немає»

ОКСАНА ЧАЙЧУК,
ДИРЕКТОРКА ДУ
«ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ
ОЛЦ МОЗ
УКРАЇНИ»:

— Результати ПЛР-тестувань ми зазвичай видаємо через добу після того, як отримали біоматеріали від медичних закладів. Були випадки, коли нам привозили біоматеріал на другу добу, наприклад, тоді, відповідно, і результат був уже

на третю-четверту добу. Але ця затримка — не з нашої провини. На кожному бланку є зафіксований час, коли ми отримали матеріали. Була проблема і з тим, що деякі заклади, як у місті, так і області, не забирають вчасно результати досліджень своїх пацієнтів. Ми вже запустили електронну систему видачі результатів. Думаємо, що за тиждень зможемо у всі заклади області надсилати результати одразу, як тільки-но його будемо знати.

Як правильно підготуватися до забору

ВОЛОДИМИР
ПАНИЧЕВ,
ЕПІДЕМІОЛОГ:

— Для того, щоб різні чинники не вплинули на точність результату — варто правильно підготуватися і самому пацієнту. Мазок беруть з ротової та носової порожнини. Тому до того часу бажано не чистити зуби і тим паче не полоскати горло, промивати

ніс і проводити інші процедури. Не їсти та не пити, бо це вплине на наявність вірусу на слизових оболонках ротової порожнини. Але це ніяким чином не позначиться на результаті дослідження мазка з носа. Однак все ж бажано брати забори зранку до того, як ми почистили зуби, відхаркали мокротиння і висякали носа. Якщо це зробили до аналізу, то звичайно, це може вплинути на результат.

ОПАЛЮВАЛЬНИЙ СЕЗОН-2020: ХТО МОЖЕ ОТРИМАТИ СУБСИДІЮ

Гаманець ■

Чим ближче опалювальний сезон, тим більше хочеться зекономити на комунальних платіжках. Як це зробити, та хто може претендувати на субсидію, цікавилися «РІА плюс»

ФЕДІР ВОСІНСЬКИЙ, 096-46-81-758,
FEDIR.VOSINSKYI@GMAIL.COM

Станом на вересень 2020 року, у Тернополі налічується 11 500 діючих зареєстрованих домогосподарств, повідомляє заступниця начальника відділу з прийняття рішень щодо надання житлових субсидій управління соціальної політики Тернопільської міськради Оксана Подільська.

ХТО МАЄ ПРАВО НА СУБСИДІЮ

Право на отримання житлових субсидій мають сім'ї, у яких плата за житлово-комунальні послуги більше визначеного для них обов'язкового платежу, йдеться на сайті Мінсоцполітики України.

Обов'язковий платіж можна вирахувати самому за формулою, яку розробили ще в 1995 році. Вам необхідно подати відповідний перелік документів до управління праці та соціального захисту населення за місцем реєстрації. До переліку

ФЕДІР ВОСІНСЬКИЙ

Розраховувати на субсидію цього року зможуть менше тернополян. Як порахувати можливий розмір допомоги — читайте в тексті

документів входить:

- Заява для призначення житлової субсидії;
 - Декларація про доходи і витрати осіб, які звернулися за призначенням житлової субсидії;
 - Договір найму житла (за наявності)
 - Довідки про доходи.
- Заяву можна надіслати поштою, або в електронному вигляді.

ДОКУМЕНТИ У ЕЛЕКТРОННОМУ ВИГЛЯДІ

Під час карантину процедура оформлення субсидії є спрощеною, каже Оксана Подільська. Документи подають раз на рік і їх поновлюють автоматично, крім випадків, коли у складі домогосподарства відбулася зміна складу сім'ї, наприклад, народилася дитина. Аби подати документи онлайн, необхідно мати електронний ключ.

— Здебільшого в електронному варіанті подає документи молодь, а старше покоління звикло до па-

перів, — каже пані Оксана Подільська. — Розмір субсидії визначається комп'ютером за введеною формулою.

В управлінні соціальної політики є перелік визначених банків, на рахунки яких буде надходити субсидія, і якщо ви користуєтеся послугами одного з них, то вам потрібно вказати його рахунок.

ЯК ОФОРМИТИ СУБСИДІЮ СТУДЕНТУ

Мешканці гуртожитку також можуть претендувати на субсидію. Для цього потрібно звернутися в управління соцзахисту та надати довідку відповідного зразка, якими послугами користуєтеся.

— Зробити це можна від першого року навчання, — додає Оксана Подільська. — Важливо, щоб термін договору отримання субсидії не був меншим за термін, на який надають субсидію. Ми даємо субсидію з вересня по квітень і термін дії договору не повинен бути коротшим.

Як визначити розмір допомоги

Визначимо розмір субсидії на прикладі родини, в якій є чоловік, що працює, дружина в декреті, дворічна дитина та один пенсіонер. Вони мешкають у двокімнатній квартирі і за тарифами мали б віддавати за комунальні платежі 3000 гривень. Зарплата чоловіка 8000 гривень, щомісячна допомога для жінки на дитину 1000 гривень, а пенсія пенсіонера 2000 гривень.

■ Перш за все необхідно визначити сукупний дохід родини: 2000 грн + 8000 грн + 1000 грн = 11 000 грн.

■ Далі необхідно визначити середній дохід на одного члена родини. Сукупний дохід ділимо на чотири, адже саме стільки людей є у родині. 11 000 грн / 4 = 2 750 грн.

■ Середній дохід на одного члена родини необхідно поділити на прожитковий мінімум та ще раз поділити на два і помножити на 15. 2 750 / 2 027 / 2 x 15 = 10,17 — обов'язковий відсоток платежу.

■ Відсоток, який вийшов, необ-

хідно помножити на сукупний дохід родини:

10,17% x 11 000 = 1 119 — сума, яку родина має обов'язково сплачувати щомісяця за комунальні послуги.

Якщо за квитанціями родині необхідно сплачувати більше, ніж сума обов'язкової сплати, то ви можете розраховувати на субсидію.

У вищезгаданому випадку комунальні платежі для родини складають 3 000 гривень. Це означає, що родина може розраховувати на щомісячну субсидію у розмірі 1 933 гривні.

Оскільки:

1 881 грн = 3 000 грн — 1 119 грн. Субсидія для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг призначається з місяця звернення за її призначенням до дати закінчення опалювального сезону і розраховується:

- на неопалювальний сезон — з 1 травня по 30 вересня;
- на опалювальний сезон — з 1 жовтня по 30 квітня.

ДОВІДКА

ЯКІ ДОХОДИ ВРАХОВУЮТЬ

Під час призначення субсидії враховують такі доходи:

- пенсія;
- стипендія;
- зарплата після сплати ПДФО;
- соціальні виплати, які призначаються структурним підрозділом з питань соціального захисту населення;
- допомога з безробіття, інші стра-

хові виплати, які призначаються фондами соціального страхування;

- грошові перекази, отримані з-за кордону;
 - інші доходи.
- Аліменти, отримані на дітей, допомога на поховання, допомога громадських та благодійних організацій, тощо, не враховується до сукупного доходу, відповідно до чинного законодавства.

Хто і як повинен планувати сімейний бюджет

ОЛЬГА ТУРЧАК, 097-16-14-150,
OLYATUR9@GMAIL.COM

■ Щоб правильно вести сімейний бюджет, потрібно завжди аналізувати витрати, інколи економити та правильно розподіляти кошти.

Де варто зберігати заощадження та як зробити так, щоб легко їх відкласти, ми запитали в доцента кафедри податків та фіскальної політики Західноукраїнського національного університету Володимира Дмитріва.

Окрім того, досвідом ведення бюджету поділились тернополянки.

«ПОНАД 10 РОКІВ — ДЕТАЛЬНИЙ БЮДЖЕТ»

Про те, як варто вести бюджет вдома, ми запитали жінок в спільноті «Тернопільські мамусі».

— Понад 10 років складаємо бюджет та ведемо детальний об-

лік витрат. Будуємо цікаві графіки, діаграми. Трохи втомлює, але дуже дисциплінує. Як це виглядає практично — збираються всі чеки, а витрати без чеків тут же записуються/вносяться в екселівський файл. Потім всі витрати групуються за категоріями, статтями. В результаті — є багато цікавої інформації для аналізу та оптимізації витрат у майбутньому, — ділиться досвідом тернополянка Ольга Дунець.

Чимало людей беруться за підрахунок коштів. Проте, розповідають, що на це бракує часу та сил.

— Раніше вели бюджет, все рахували, все було погруповано, але закинули з чоловіком це, бо лінки було продовжувати та й часу не вистачало, — каже Марічка Стаднік.

Тернополянки кажуть, що час, який хтось витрачає на підрахунок грошей, мабуть, краще витратити

на відпочинок з дітьми.

— Треба мати багато часу, щоб все життя обліковувати. Звичайно планувати потрібно, але витратити час на «запиши-випиши» не варто. Живіть! Краще більше з дітьми спілкуйтеся і читайте, — коментує Юлія Головка.

ХТО В СІМ'Ї КЕРУЄ БЮДЖЕТОМ?

Також у соцмережах ми запитали жінок, хто у їх сім'ї керує бюджетом. Відповіді були різними, деякі — жартівливими.

«Бюджет у нас спільний. Чоловік не контролює нічого. Всі витрати контролюю я. І усіма платежами займаюся також я», — пише Олена Олешук.

— Майже всі розрахунки ведемо безготівково. Клієнт-банк показує і надходження, і витрати, можна

сформувати графіки за категоріями витрат. Гроші в кожного з нас на картках, в чоловіка і в мене. Є розподіл витрат — хтось, наприклад, завжди платить комунальні, хтось купує продукти тощо, — ділиться Богдана Пруська.

Дехто жартує: чоловіка зарплата спільна, а моя — це моя.

«Моя зарплата — це мої гроші. А чоловікова зарплата — це наші гроші. Так найкраще», — пише Юлія Рубцова.

ЧИ ВАРТО ВЕСТИ ПІДРАХУНОК ВИТРАТ І ДОХОДІВ?

Про те, як вести сімейний бюджет, пояснює економіст, доцент кафедри податків та фіскальної політики Західноукраїнського національного університету Володимир Дмитрів.

— Думаю, зараз мало хто веде

бюджет з такими точними підрахунками, — каже експерт. — В ідеалі, це правильно, але я думаю, у нас більшість сімей не веде таких підрахунків. Тут йдеться, мабуть, загалом, про фінансову грамотність.

Володимир Дмитрів каже, що планування бюджету ускладнює й те, що часто доходи можуть бути меншими, ніж витрати. І це найчастіше трапляється тому, що чимало людей отримують, окрім основних доходів, ще й інші — нестабільні та необліковані доходи.

— Вести підрахунки потрібно, щоб вивести баланс. Для того, щоб колосально видатки не перевищували доходи, — каже пан Дмитрів. Для зручності і тернополян, яких ми опитували, і експерт з економіки, радять використовувати онлайн-банкінг при безготівковому рахунку.

НА СХОДАХ — ТРАВА ТА НАВІТЬ ДЕРЕВА: «ПІДЗЕМКИ» ТЕРНОПОЛЯ

Ми перевірили ■ Попри велику кількість населення, Тернопіль може похвалитися тільки двома підземними переходами. Ще один є в Березовиці. Який вони мають вигляд зараз, перевірили «RIA плюс»

ФЕДІР ВОСІНСЬКИЙ, 096-46-81-758, FEDIR.VOSINSKYI@GMAIL.COM

Один з підземних переходів міста розташований біля ПАТ «Ватра», інший — поблизу ПАТ «Тернопільський радіозавод «Оріон».

ЧИСТИЙ, АЛЕ МАЛО ОСВІТЛЕНИЙ

«Підземка» поблизу ПАТ «Ватра» виглядає чистою, але видно, що навіть косметичний ремонт тут давно не робили. На сходах вже навіть починають проростати деревця та інші рослини.

Підземний перехід освітлюється тільки двома джерелами світла з обох сторін при вході. Видно, що раніше ламп освітлення було більше і розміщувалися вони вздовж всієї підземної частини переходу.

Ще одна особливість «підземки» біля «Ватри» — «народна творчість» на стінах у вигляді графіті.

Також відзначимо інтенсивний рух машин. Потік транспорту є майже безперервним, тому перейти дорогу в цьому місці, не скориставшись підземним переходом, є доволі небезпечно.

— Їжджу щоранку та щовечора через

«Ватру» на роботу, — каже тернополянин Михайло. — Рух тут постійний. Думаю, якби підземного переходу не було, затори були б як в центральній частині міста.

БІЛЯ «ОРІОНУ» БЕЗПЕЧНО, АЛЕ НЕ ЧИСТО

Ще одна «підземка» — поблизу ПАТ «Тернопільський радіозавод «Оріон». У самому переході є навіть магазини. На сходах також є сміття та рослинність.

Відзначимо, тут є і пандус для людей з особливими потребами.

Графіті не так багато, але самі стіни обшарпані, а подекуди в павутинні.

Людей тут завжди багато, адже поблизу знаходиться ринок. Також відзначимо дорогу над підземним переходом. Нею теж рухається майже безперервний потік машин, а тому саме «підземка» є найбезпечнішим місцем, аби перейти на іншу сторону.

Також в місті будують ще один перехід, біля Збаразького кільця, цього разу надземний.

Перехід облаштують ліфтами. Його протяжність складатиме близько 60 метрів. Вночі цей об'єкт має освітлюватися.

На сходах переходу біля ПАТ «Ватра» вже починають рости молоді дерева

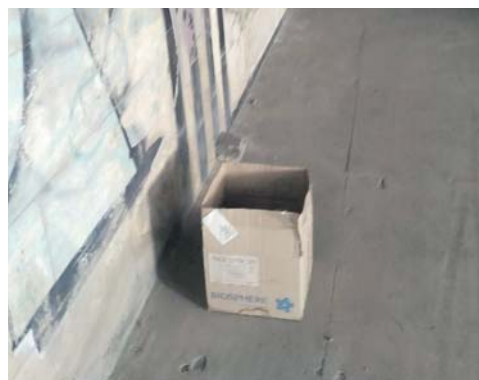
Зараз на місці, де мали б бути лампи освітлення, стирчать проводи

Станом на 16 вересня виглядав новий перехід ось так

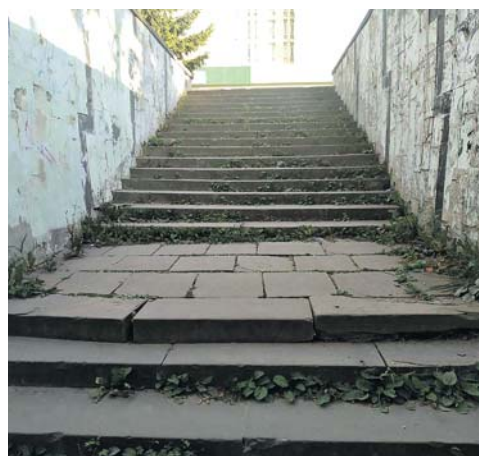
Одразу біля переходу розміщується крита зупинка, це дуже зручно, особливо в дощову погоду, адже людям не доводиться мокнути

Викинути сміття ви можете в звичайні картонні ящики, що виконують функцію контейнерів. Їх в підземці є декілька

Перехід мав би освітлюватися, але лампочки в патроні не виявилися

«Підземка» потребує, принаймні, косметичного ремонту

РЕКЛАМА

Перевірені міні-трактори за доступними цінами

- БЕЗКОШТОВНА ДОСТАВКА по області
- ГАРАНТІЯ І СЕРВІС
- КРЕДИТ
- ОПЛАТА ПРИ ОТРИМАННІ

Деталі за телефонами

(067) 672-62-96

(063) 134-64-34

www.minitractor.automoto.ua

«ЇХ БУЛО ДВОЄ»: БЛОГЕРКА ПРО ЗГВАЛТУВАННЯ. ЯК ВБЕРЕГТИСЯ?

Історія ■ Історію про жорстоке насильство, яка боліла впродовж багатьох років, розповіла у своєму профілі відома блогерка з Тернополя. Куди звертатись жінкам за допомогою та як попередити жахливі випадки, читайте у матеріалі

ОЛЬГА ТУРЧАК, 097-16-14-150,
OLIAUR9@GMAIL.COM

На публікацію жінку наштовхнула історія, що сколихнула Україну. Анастасію Лугову у потязі сильно побили та мало не згвалтували на очах у сина. Прізвище та ім'я авторки публікації редакція не вказує з етичних міркувань.

«Усі чули історію жінки, яку ледь не згвалтували в купе на очах у маленького сина. Чому так? Чому ніхто не відреагував на її крики? Ця байдужість нас знищує... Не можна так, — пише блогерка з Тернополя. — В моєму житті були подібні ситуації. На жаль. І я мовчала, бо мені було соромно, бо хтось сказав «сама винна!» Я ніколи про це не говорила! Не знає моя мама, не знають друзі! Я й сама намагалася це усе забути і більше ніколи не згадувати...»

«МЕНІ БУЛО 17 ...»

— Мені було 17. Вечірка в гуртожитку в Польщі. Хлопці зі старшого курсу дуже активно мені наливали... потім просто флешбеки, — згадує жінка. — Пам'ятаю кімнату, їх двоє чи троє. Я не мала сил пручатися, просто плакала... На ранок боліло все тіло. І я не одна така. З нами так не можна! Чуєте?! Не можна!.

Жінка каже: їй пощастило. Після пережитого вона не боїться чоловіків, але ж є жінки, яким такі випадки поламали життя...

— Не будьте байдужими. Реагуйте на крики, не мовчіть, просіть підтримки і бережіть себе, — звертається до жінок авторка. — Одна ти можеш бути безсилою, але нас сотні, тисячі, мільйони... більше не можна мовчати!

ЧОМУ ЖІНКИ МОВЧАТЬ

За інформацією пресслужби управління ГУНП в Тернопільській області, від початку цього року зареєстровано 9 звернень щодо згвалтувань та замахів на згвалтування. Правоохоронці кажуть, що чимало випадків сексуального насильства трапляється в сім'ях. Але насправді такі злочини часто є латентними, тобто такими, про які правоохоронцям невідомо нічого.

Чому жінки бояться звертатись до правоохоронців та як попередити такі злочини, розповідає юридичний психолог, експерт «RIA плюс» Михайло Козюк.

— Злочини, які пов'язані з сексуальною сферою, справді мають високу латентність. Саме через те, що людина боїться розголосу інтимних подробиць, боїться осуду суспільства і часто вирішує пережити це сама. Так люди намагаються

відгородити себе від проблеми, що трапилася, — каже психолог. — Але, насправді, помилково думати, що цей стресовий стан може пройти сам по собі. Свідомість сама не може забути про такі події.

«ВПЛИВАЄ ВІДСУТНІСТЬ СЕКСУАЛЬНОЇ ОСВІТИ»

Михайло Козюк каже, що на базис жінок звернутись за допомогою часто впливає відсутність сексуальної освіти.

— У суспільстві досі не прийнято говорити на ці «заборонені» теми. Є стереотипи, через які жінкам важко переступити. Наприклад, дітей, народжених у 80–90-их, навряд чи навчали того, як їм діяти в разі таких випадків. Про це починають говорити лише тепер, — каже експерт.

Причин небажання заявляти про злочин у особи, яка стала жертвою, може бути чимало. Зокрема, людина після вчиненого насильства боїться його повторення або ж боїться, що близьке оточення відвернеться.

Психолог звертається до батьків дітей та підлітків з проханням наважитись почати розмову про можливі ризики, а також постійно розповідати, як діяти, якщо вони потрапили в таку ситуацію.

«Пам'ятаю кімнату, їх двоє чи троє. Я не мала сил пручатися, просто плакала... На ранок боліло все тіло»

Психолог каже, що жертвами сексуально насильства можуть стати і чоловіки. У практиці експерта були випадки звернень чоловіків, яких згвалтували. Проте в таких випадках латентність злочинів ще вища.

ЯК ПОВОДИТИСЯ, ЩОБ НЕ СТАТИ ЖЕРТВОЮ

— Потрібно розуміти, у які соціальні середовища ви потрапляєте, і в який період доби, — каже пан Козюк. — Якщо ми проводимо дозвілля в місцях, де люди можуть зловживати алкоголем, і при тому залишаємось без друзів та знайомих — варто бути обачними. Під дією алкоголю ваш емоційний контроль над ситуацією теж знижується. Часто такі речі трапляються і через невміння людини розставляти психологічні кордони. Адже це провокує людину на агресію.

Важливо не втрачати пильність під час перебування у малолюдних місцях, незнайомих авто, неперевічених сервісах. Особливо в пізньому порі доби, гуляючи наодинці.

— Однозначно жертву звинувачувати у тому, що сталося, не можна, — говорить психолог. — Потрібно аналізувати ситуацію, в якій ви перебуваєте.

Від початку року в ГУНП в Тернопільській області зареєстровано 9 звернень щодо згвалтування. Проте часто жертви бояться виносити «на люди» цю проблему

ДОВІДКА

Телефони гарячих ліній для жінок, які стали жертвами насильства:

- Гаряча лінія Національної Поліції — 102
- Державний кол-центр з питань запобігання домашньому насильству — 1547
- Національна гаряча лінія з питань запобігання насильству в сім'ї, торгівлі людьми та гендерної дискримінації, телефонуйте на номери: 116 123 (безкоштовно з мобільних телефонів) або 0 800 500 335 (безкоштовно зі стаціонарних та мобільних телефонів).
- У разі необхідності також надається правова допомога, звертатись на гарячу лінію координаційного центру з питань безкоштовної правової допомоги — 0-800 213-103.
- Тернопільський обласний центр соціально-психологічної допомоги «Родина»: м. Тернопіль, вул. Коновальця, 18, (0352) 28 79 29
- Куди звернутись, якщо ви потрапили в складну життєву ситуацію**
- Тернопільський міський центр соціальних служб для сім'ї, дітей та

молоді. Адреса: м. Тернопіль. Вул. Медова, 3

Тел./факс (0352) 23-55-92,

■ Тернопільський обласний центр соціально-психологічної допомоги «Родина». Адреса: вул. Коновальця, 18. м. Тернопіль

Електронна адреса: TOCSPD-roduna@ukr.net

Телефон: 0 (352) 28-79-29

■ «Дім захисту життя» центр матері і дитини (для матерів з дітьми до 3 років) Адреса: с. Тисарівка, Волоцький район, Хмельницька область.

Телефони: 097-79-96-081, 067-30-83-382, 068-64-77-448.

■ «Дім життя» — монастир францисканок, притулок для жінок, які опинились в складних обставинах. Адреса: с. Драганівка, Тернопільський район.

Телефони: 097-30-71-296, 096-82-84-713.

■ БО «Відкрите серце» — для батьків з дітьми, які перебувають в складних життєвих обставинах.

Адреса: смт Озерна, Зборівський район.

Телефон: 096-84-79-21.

Як діяти, якщо ви опинились в небезпечній ситуації

- Тягніть час якомога довше: спілкуйтесь, тягніть час, не проявляйте фізичної агресії. Чим більше часу — тим більше можливостей на порятунк.
- Постарайтесь змінити місце вашого перебування (шляхом домовленостей). Можливо, в ін-

шому місці у вас буде можливість покликати на допомогу.

■ Якщо бачимо прямий, фізичний контакт з особою — потрібно максимально опиратися: кусатися, кричати, привертати до себе увагу. Старайтесь не втрачати пильність. Та оберіть ступінь агресії.

У Тернополі діє мобільна бригада

— При Тернопільській міській раді створена мобільна бригада, в тому числі з працівниками Управління патрульної поліції, яка відвідує усі факти домашнього насильства, в тому числі і сексуального. Працівники спецпідрозділу проходили курси навчання щодо надання допомоги у таких випадках і зможуть оперативно надати вам необхідну допомогу, — розповідає старший інспектор УПД ГУНП в Тернопільській області майор поліції Дмитро Ада-

мович. — При будь-яких проявах насильства щодо вас — телефонуйте на лінію «102».

Якщо ви стали жертвою насильства і ви потребуєте допомоги моральної або вам немає де залишитись жити — існує чимало кризових центрів (переліки див. в довідці — прим. ред.). Звернутись до мобільної бригади ви можете через гарячу лінію «102», вказавши, що ви жертва насильства.

Що робити, якщо проти вас вчинили насильство

— Якщо проти вас вчинялись дії насильницького характеру, варто розуміти, що притягнення до відповідальності агресора можливе, лише якщо буде ваше звернення до правоохоронних органів або за іншою сторонньою допомогою, — каже Михайло Козюк. — Потрібно звернутись до центру реабілітації, екстреної допомоги, психологічної підтримки.

Будь-яке згвалтування, за словами психолога — психологічна травма і стрес. А такі речі ніколи не проходять безслідно для особистості людини. Тому психологічна корек-

ція в цьому випадку — обов'язкова. Якщо вам відомо про те, що знайоми стали жертвами — обов'язково вмовте їх звернутись до психологів. Неопрацювання стресового стану призводить до психосоматичного розладу: депресивні ознаки, порушення сну і навіть суїцидальні нахили.

Психологи допоможуть позбутись наслідків стресових розладів, які можуть бути перешкодою у побудові нормальних взаємин з особами протилежної статі та перерости у проблеми в інтимному житті. Це допоможе пережити насильство.

ЖІНКА З ТЕРЕБОВЛЯНЩИНИ ПОНАД 20 РОКІВ ПЕЧЕ ВЕСІЛЬНІ КОРОВАЇ

Улюблена справа ■ Лілія Сагановська з Теробовлянщини вже два десятки років створює символ українського весілля — коровай. У кожному з робіт вкладає частинку своєї душі. Про традиції короваїв, смаки та прикраси з пекаркою розмовляла журналістка «RIA плюс»

ОЛЬГА ТУРЧАК, 097-16-14-150,
OLIAUR9@GMAIL.COM

Пані Лілія розповідає, що колись коровай випікала ще її мама, сама ж вона розпочинала з випічки весільних тортів.

— Я коровай почала пекти, бо люди змусили, — посміхається Лілія Сагановська. — Я пекла торт на весілля, а тут приїхали старости і кажуть: «печеш солодке — то треба ще коровай». Моя мама пекла колись такі, простіші короваї. Одноповерхові. Вона почала цю справу, бо дуже багато разів тато мій був за старосту. А за традицією, саме староста несе на весілля коровай. От вона замовляла-замовляла, а потім не було де — і почала пекти сама. Коли починала я — мама підказувала, допомагала мені. Я спробувала — мені сподобалось, тож почала розвивати і техніку випікання, і прикраси.

Жінка каже, що з моменту, коли спекла свій перший коровай, минуло вже понад двадцять років. Скільки виробів створила — порахувати важко. Але кілька сотень назбирається точно.

Коровай — це солодка здобна булка, з родзинками, з додаванням багатьох яєць. Чимось він нагадує паску. Але з його випічкою пов'язано чимало традицій, розповідає майстриня.

Спочатку жінка прикрашала коровай лише тістом, згодом навчилась робити оздобу з пудри та мастики

ПРИКРАШАЄ ТІСТОМ АБО ЦУКРОВОЮ ПУДРОЮ

— Спочатку пекла простенькі, одноповерхові короваї. Ох, як це давно вже було, — продовжує співрозмовниця. — Починала із прикрашених тістом. І зараз теж є дуже багато людей, які хочуть, щоб коровай мав прикрасу лише з тіста. Я ж люблю прикрашати пудровою мастикою. Тоді ці прикраси і з'їсти можна, і виглядають вони святково.

Жінка каже, що мріє зробити чисто-білий коровай, де б усі прикраси були білими. Але поки такого варіанту старости не замовляли.

На оздоблення у жінки йде найбільше часу. Виготовлення прикрас жінка починає за три дні до того, як віддати коровай. Щоб зібрати всі частини — пів дня.

— Часто роблю усе ночами, — ділиться пані Лілія. — Раніше працювала в садочку, то взагалі тільки вночі й пекла, а зараз вже здоров'я трішки не те, тому замовлень беру менше, але нічна робота нікуди не ділась. Як і діткам, які в садочку були мої випускники, я віддавала частинку себе, так і в кожному з цих хлібів — моя душа. Я завжди переживаю, щоб все вийшло добре, завжди з таким трепетом ставлюсь до роботи, скільки короваїв я не спекла б.

«ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ МОЛЮСЯ»

Для випічки короваю важлива атмосфера. Тому під час роботи вдома у Лілії Сагановської ніхто навіть не говорить голосно.

— Скільки років вже печу короваї, а кожного разу перед початком роботи дуже переживаю, — каже пані Лілія. — Я завжди прибираю в хаті, щоб було чисто, прошу рідних, щоб ніхто мені не заважав. У хаті має бути спокійно і чисто. Також завжди стаю на коліна і молюся. Тісто дуже примхливе і може «сісти», якщо неправильно з ним поводитись. Воно все відчуває.

Жінка каже, що інколи буває важко працювати — усе падає з рук і важко зібратись. Тоді вона стає на коліна, молиться, потім продовжує випічку. І після молитви усе йде, як по маслу.

— Цю роботу треба любити, кожен коровай забирає частинку мене, — продовжує вона. — Двох короваїв однакових годі знайти. Інколи є, що двоє старостів замовляють два однакові короваї для одного весілля. Тоді так, стараюсь все робити ідентично, але інше замовлення вже таким самим

«Я завжди переживаю, щоб все вийшло добре, завжди з таким трепетом ставлюсь до роботи, скільки короваїв я не спекла б»

точно не роблю, десь іншу квітку додам, десь — листочок. Завжди стараюсь вдосконалювати роботи.

ЗАМОВЛЕННЯ — У ВСІ КУТОЧКИ УКРАЇНИ

— Мої короваї їхали і в Одесу, і в Миколаїв, у Львів, Франківськ і навіть летіли в Канаду, — продовжує пекарка. — Тому треба, щоб всі деталі міцно тримались, щоб дійшов цілим і красивим. Замовлення бувають дуже різні: хтось хоче простенький, одноповерховий, прикрашений тістом, хтось хоче — з обручками, хтось з фігурками наречених. Було й таке, що просили зробити з прапором України.

Готова робота — це ціла композиція. Найбільше жінка любить робити квіти. Вона змалку захоплюється малюванням, тож свій талант втілила у весільній випічці.

Важать коровай близько п'яти кілограмів. Жінка сміється, що інколи старости просять зробити підвіску на шию для короваю, адже їм доводиться носити його на руках чи не все весілля.

ПРО ТРАДИЦІЇ КОРОВАЙНИЦЬ

Того, звідки жінка дізналась про ці традиції, вона пригадати

За 20 років роботи Лілія Сагановська спекла сотні короваїв, каже, усіх виробів не злічити

не може. Каже, щось розповіли в селі, де живе, щось кажуть самі замовники.

— Бувало таке, що приїжджали люди і кажуть таке: «Питала бабуся, чи коровай зарум'янився. Бо якщо так, то молода вагітна», — говорить коровайниця.

Ще кажуть, що крихти від цього хліба і залишки тіста не можна давати псам, котам і свиням. Можна давати лише птиці. Навіть якщо в мене залишається трішки тіста — ніколи не викидаю його, а віддаю його чи курчатам, чи горобцям.

— Ще були люди, які просили, навіть, якщо коровай трішки підгорів — не зішкрябувати його низу, не забирати нічого з країв, не підрізати, — каже мисткиня. — Він має бути цілим, щоб життя молодих було в достатку.

Також пані Лілія говорить, що коровай має вийти з першого разу. І в її досвіді лише раз було таке, що роботу доводилось починати з початку. І в цьому випадку сімейне життя молодят не склалося.

Зазвичай коровай на весілля замовляють старости, на Тернопільщині — це найпоширеніша традиція, але є райони, де короваї мають з собою принести хресні батьки наречених.

Після весілля коровай ділять та роздають гостям з собою. За однією з місцевих традицій на Тернопільщині, незаміжні дівчата вдома мають обов'язково з'їсти квітку, якою прикрашений коровай.

«ЗА 20 РОКІВ КОРОВАЇ ЗМІНИЛИСЯ»

Коли майстриня починала випікати короваї — оздоба була простішою. Раніше люди часті-

ше замовляли коровай, прикрашений тістом. Зараз знову «мода» іде до мінімального оздоблення, але найчастіше замовляють короваї з прикрасами «мастики». Її майстриня робить або з цукрової пудри, або з жуваального зефіру, який замішує у тісто.

— Коли я починала, то оздоблювала коровай зефірним кремом, який потім висихав на випічці, — каже жінка. — Зараз дивлюсь на фотографії перших робіт — то бачу, наскільки змінилась робота. З цього «зефірного» крему перейшла на оздобу мастикою. Раніше людям подобалось, коли є багато кольорів. Тепер часто просять зробити під тон, у якому роблять весілля.

У кожній роботі жінка намагається втілити усі побажання замовників, окрім того, кожен з короваїв пече з найкращими думками та побажаннями.

— Той хліб — він не є простий. То хліб з душею. Усі, хто приходить по коровай, ставляться до нього з великою повагою, з любов'ю, яку через хліб передають молодій сім'ї, — завершує розмову майстриня.

Від авторки інтерв'ю: Пані Лілію знаю ще змалку. У її домі завжди раді гостям. Завжди пахне домашнім печивом і запашним чаєм. Привітна і щира в розмові, ця жінка просто випромінює світло. У селі, звідки я родом, жодне весілля не обходиться саме без її короваїв. Куштувала цю випічку і я: запашний, пухненький та солодкий. Впевнена, це лише через те, що до своєї роботи жінка ставиться з такою відповідальністю та любов'ю.

ЯК ЦЕ — БУТИ ЖЕБРАКОМ: СКІЛЬКИ МОЖНА ЗАРОБИТИ?

Ми перевірили ■ На вулицях Тернополя часто є люди, які жебракують. Комуś потрібні гроші на ліки, іншим — на їжу, а декому для хворих батьків чи дітей. От і думай, кому вірити, а кому — ні. Журналісти «RIA плюс» самі перевірили, чи вдасться жебракуванням заробити бодай щось, та чи повірять їм звичайні перехожі

ФЕДІР ВОСІНСЬКИЙ, 096-46-81-758,
FEDIR.VOSINSKYI@GMAIL.COM

За обраною «легендою», один із журналістів вдавав людину, яку обікрали на вокзалі, тому тепер йому доводиться просити гроші на квиток додому.

ВІДЧУВАЛИ ПОГЛЯДИ ПЕРЕХОЖИХ

Навіть налаштуватися на цей експеримент було доволі важко. Перш за все психологічно.

Журналісту в ролі жебрака було важко не тільки попросити гроші у когось, а навіть ходити в тому одязі, який відрізняється від звичайного вбрання перехожих. Він виділявся з натовпу, відчував по-

гляди перехожих на собі.

Одяг — максимально зношений і не яскравий: сіра шапка, тьмяна куртка, зношені штани і маска, аби приховати те, що зовнішньо журналіст не надто схожий на людину, котрій дійсно потрібна допомога.

Місцем експерименту обрали Центр міста, та ще й біля Катедри. Часто саме тут можна зустріти людей, які просять гроші. Потік людей тут дуже великий.

КІЛЬКА РАЗІВ ЗМІНЮВАЛИ ТАКТИКУ ТА ЛОКАЦІЮ

Спочатку журналіст сидів на лавці та успіху це не мало. На те, що потрібна допомога, вказувала лише картонна таб-

личка. Тому ми змінили підхід і присіли на бруківку. Тепер більше людей озиралися на журналіста, вдалося «заробити» декілька гривень.

Тактику довелося знову змінити, адже люди проходили повз нашого «прохача» і не помічали. Або вдавали вигляд, що не помічають.

Журналіст у ролі жебрака почав сам підходити до людей і просити в них гроші. Цей спосіб виявився

— Спочатку журналіст сидів на лавці та успіху це не мало. На те, що потрібна допомога, вказувала лише картонна табличка

дівішим. Та за деякий час люди просто почали обходити нашого журналіста. Він старався підходити в основному до жінок та старших людей, сподіваючись на їхнє співпереживання.

Тоді журналісти змінили локацію знову. Цього разу просили гроші біля тристороннього годинника. Тут більше людей почали звертати увагу на «прохача», дехто кидав гроші.

За "легендою" експерименту, один із журналістів вдавав людину, якій доводиться просити гроші на дорогу додому

Наш «жебрак» виділявся з натовпу, відчував погляди перехожих на собі

Загалом журналістам вдалося зібрати 27 гривень. Експеримент тривав приблизно півтори години

Учасники експерименту неодноразово змінювали тактику, аби з'ясувати, яка ж краща

ВРАЖЕННЯ ВІД ЕКСПЕРИМЕНТУ

ФЕДІР ВОСІНСЬКИЙ, ЖУРНАЛІСТ «20 ХВИЛИН»:

— Я — не та особа, котра любить привертати увагу незнайомих людей. Особливо таким способом. Вдалося назбирати невелику суму. Очікував, що приблизно стільки коштів мені й дадуть. Гадаю, що справжні жебраки за півтори години назбирали б в рази більше. Дуже

важко було дивитися на людей, котрі кидають гроші, адже знав, що обманюю їх. Йдучи вулицею, я швидше за все кину гроші людині, яка про це попросить. Звичайно, ситуації бувають різні, але мені хочеться довіряти людям і тому даю гроші, в надії, що жебраку вони допоможуть, і він купить на них ті самі ліки чи їжу.

ВАДИМ ЄПУР, ЖУРНАЛІСТ «20 ХВИЛИН»: — Я рідко даю гроші жебракам на вулицях. У мене немає довіри до них. Сам бачив, як до людей, які годинами сидять біля ринку на інвалідних візках, підходить чоловік, забирає гроші та йде. Але я часто допомагаю людям, які просять допомогу через благодійні фонди. Вони справді можуть до-

вести, що ці гроші не підуть в кишеню незрозумілим людям або на випивку. Але люди все одно продовжать кидати гроші шахраям на вулицях. Це справа кожного. Але коли ви бачите явно підозрілих людей, які залучають до жебрацтва дітей — краще не проходити повз, ніби нічого не відбувається, а викликати поліцію.

НАЗАР, ПЕРЕХОЖИЙ:

— Я часто даю гроші людям і навіть не задумуюсь, хто вони і чи справді вони потрапили в скрутне становище. Звичайно, є багато шахраїв, але є і справді ті, кому потрібна допомога. До того ж, багато людей, які дають гроші жебракам, так «підправляють собі карму».

СЕРЕДА, 23 вересня

UA: перший
06.00 ГІМН УКРАЇНИ
06.15 Шо? Як?
06.35 М/с «Чорний пірат»
07.00, 08.00, 09.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.35, 01.15, 05.10 Новини
07.05, 08.05, 09.05, 12.00, 13.10, 15.00, 18.00, 21.00, 23.35, 01.15, 05.10 Новини
09.30 Т/с «Росселла»
10.30 Світова медицина.
Китай — медична справа монахів-воїнів
11.00 Дивовижні сади. Велика Британія
11.25 Телепродаж
15.10, 21.35, 00.10, 01.10, 05.45 UA: Спорт
15.20 Реаліті-шоу «Грандіозні проекти: Нова Зеландія»
16.30 Т/с «Полдарк»
17.30 #ВУКРАЇНИ
18.55 Д/с «Світ дивовижних тварин»
22.00 Розважальна програма з Майклом Шуром
22.30 Т/с «Модус»
03.10 Д/ф «Перехрестя Балу»
04.05 Д/ф «Війна на нульовому кілометрі»
05.00 Погода

1+1
06.00 «Українські сенсації»
06.30, 07.10, 08.10, 09.10 «Сніданок з 1+1»
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 14.00, 16.45, 19.30, 04.40 ТСН
09.25, 10.25 «Життя відомих людей 2020»
11.25, 12.20, 13.15, 14.15, 15.00 «Міняю жінку»
17.10 Т/с «Жінка»
19.00 «Секретні матеріали 2020»
20.45, 21.45 Т/с «Свати»
22.45, 23.50 «Світ навиворіт 11: Китай»
00.55 Х/ф «Герой мого часу»
02.20 Х/ф «Ми купили зоопарк»

ІНТЕР
05.25, 22.10 «Слідство вели... з Леонідом Каневським»
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 17.40 Новини
07.10, 08.10, 09.20 «Ранок з ІНТЕРОМ»
10.00 «Корисна програма»
11.05, 12.25 Т/с «Пані Фазилет і її доньки»
13.20 «Добре здоров'я»
14.25, 15.25 «Вещдок»
16.20 «Вещдок. Особий случай»
18.00, 19.00, 01.50 Ток-шоу «Стосується кожного»
20.00 «Подробиці»
21.00 Т/с «Вещдок. Личное дело»
23.55 Т/с «Мереживо долі»
03.20 Х/ф «Довге падіння»
04.55 «Телемагазин»

ІСТV
04.05 Скарб нації
04.15 Еврика!
04.20 Служба розшуку дітей
04.25 Факти
04.50 Т/с «Відділ 44»
05.35, 10.05 Громадянська оборона
06.30 Ранок у великому місті
08.45 Факти. Ранок
09.15, 19.25 Надзвичайні новини з Костянтином Стогнієм
11.05, 13.10 Х/ф «Інкасатор»
12.45, 15.45 Факти. День
13.15 Т/с «Пес»
15.35, 16.20 Х/ф «Лють»
18.45, 21.05 Факти. Вечір
20.20 Секретний фронт Прем'єра
21.30 Т/с «Пес-5» 16+ Прем'єра
22.50, 01.40 Т/с «Менталіст»
23.50 Х/ф «Адреналін-2: Висока напруга»

СТБ
05.20, 23.05 Т/с «Доктор Хаус»
07.05, 01.05 Т/с «Комісар Рекс»
09.05 «МастерШеф — 8»
12.00, 14.50 Т/с «Сліпа»

14.30, 17.30, 22.00 «Вікна-Новини»
15.35 Т/с «Слід»
18.00 «СуперМама»
19.05 «Про що мовчать жінки»
20.15, 22.45 Т/с «І будуть люди»

НОВИЙ КАНАЛ
06.00, 07.15 Kids» Time
06.05 М/с «Майлз із майбутнього»
07.20 Вар'яти
09.00 Т/с «Мерлін»
10.50 Х/ф «Дуже погані матусі 2»
12.50 Хто проти блондинок?
15.00, 19.00 Хто зверху?
21.00 Х/ф «Мачо і Ботан»
23.10 Х/ф «Все або нічого»
01.40 Т/с «Підступні покоївки»
02.35 Служба розшуку дітей
02.40 Зона ночі

ТЕТ
06.00 ТЕТ Мультиранок
08.15, 09.45, 18.15, 20.15 Одного разу під Полтавою
09.15, 10.45, 19.15, 00.00 Країна У
11.15, 23.00 Одного разу в Одесі
12.15 4 весілля
14.15, 01.00 Панянка-селянка
16.15 Богиня шопінгу
21.15 Х/ф «Джон Вік»
02.15 Щоденники Темного
03.45 Віталька
05.50 Корисні підказки

2+2
06.00, 18.15 «Спецкор»
06.35, 18.50 «Джедаи»
07.10 Х/ф «Рейд в пустынню-2»
08.50, 17.15 «Затерянный мир»
11.25 Х/ф «Инферно»
13.15 Х/ф «Вне закона»
15.15 Т/с «Рекс»
19.25 Т/с «Опер по вызову»
20.20, 21.25 Т/с «Булатов»
22.30, 00.05 Т/с «Кости-2»
01.50 «Облом.UA.»
04.30 «102. Полиция»
05.10 «Злоумышленники»

ЧЕТВЕР, 24 вересня
UA: перший
06.00 ГІМН УКРАЇНИ
06.15 Шо? Як?
06.35 М/с «Чорний пірат»
07.00, 08.00, 09.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.35, 01.15, 05.10 Новини
07.05, 08.05, 09.05, 12.00, 13.10, 15.00, 18.00, 21.00, 23.35, 01.15, 05.10 Новини
09.30 Т/с «Росселла»
10.30 Світова медицина. Китай — медицина сотні трав
11.00 Дивовижні сади. Ірландія
11.25 Телепродаж
15.10, 21.35, 00.10, 01.50, 05.45 UA: Спорт
15.20 Реаліті-шоу «Грандіозні проекти: Австралія»
16.30 Т/с «Полдарк»
17.30 Розважальна програма з Майклом Шуром
18.55 Д/с «Світ дивовижних тварин»
19.55 Д/с «Вижити в дикій природі»
22.00 Схеми. Корупція в деталях
22.30 Т/с «Модус»
04.05 Д/ф «Війна на нульовому кілометрі»
04.05 Д/ф «Одесити на Донбасі»
05.00 Погода

1+1
06.00 «Українські сенсації»
06.30, 07.10, 08.10, 09.10 «Сніданок з 1+1»
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 14.00, 16.45, 19.30, 04.30 ТСН
09.25, 10.25 «Життя відомих людей 2020»
11.20, 12.20, 13.15, 14.15, 15.10 «Одруження наосліп»
17.10 Т/с «Жінка»
19.00 «Секретні матеріали 2020»
20.35 «Чистопews 2020»
20.45 Т/с «Свати»

21.45 «Право на владу 2020»
00.45 Х/ф «Холодне літо 53-го»
02.50 «Світ навиворіт»

ІНТЕР
05.25, 22.10 «Слідство вели... з Леонідом Каневським»
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 17.40 Новини
07.10, 08.10, 09.20 «Ранок з ІНТЕРОМ»
10.00 «Корисна програма»
11.05, 12.25 Т/с «Пані Фазилет і її доньки»
13.20 «Добре здоров'я»
14.25, 15.25 «Вещдок»
16.20 «Вещдок. Особый случай»
18.00, 19.00, 01.50 Ток-шоу «Стосується кожного»
20.00 «Подробиці»
21.00 Т/с «Вещдок. Личное дело»
23.55 Т/с «Мереживо долі»
02.35 Х/ф «Пропала грамота»
03.45 Х/ф «Москаль-чарівник»

ІСТV
04.15 Скарб нації
04.25 Еврика!
04.30 Факти
04.50 Т/с «Відділ 44»
05.35 Громадянська оборона
06.30 Ранок у великому місті
08.45 Факти. Ранок
09.15, 19.25 Надзвичайні новини з Костянтином Стогнієм
10.05 Секретний фронт
11.00, 13.15 Х/ф «Лють»
12.45, 15.45 Факти. День
14.10, 16.10 Т/с «Пес»
17.00 Х/ф «Подарунок на Різдво»
18.45, 21.05 Факти. Вечір
20.20 Анти-зомбі Прем'єра
21.30 Т/с «Пес-5» 16+ Прем'єра
22.50, 01.45 Т/с «Менталіст»
23.50 Х/ф «Ідеальна втеча»

СТБ
05.15, 23.05 Т/с «Доктор Хаус»
07.00 Т/с «Комісар Рекс»
09.05 «МастерШеф — 8»
12.00, 14.50 Т/с «Сліпа»
14.30, 17.30, 22.00 «Вікна-Новини»
15.35 Т/с «Слід»
18.00 «СуперМама»
19.05 «Один за всіх»
20.15, 22.45 Т/с «І будуть люди»
01.05 Х/ф «Побачення наосліп»

НОВИЙ КАНАЛ
06.00, 07.15 Kids» Time
06.05 М/с «Майлз із майбутнього»
07.20, 13.00, 01.50 Вар'яти
09.00 Т/с «Мерлін»
10.50 Х/ф «Все або нічого»
15.00, 19.00 Хто зверху?
21.00 Х/ф «Мачо і Ботан 2»
23.10 Х/ф «Зразковий самець»
01.00 Т/с «Підступні покоївки»
02.45 Служба розшуку дітей
02.50 Зона ночі

ТЕТ
06.00 ТЕТ Мультиранок
08.15, 09.45, 18.15, 20.15 Одного разу під Полтавою
09.15, 10.45, 19.15, 01.00 Країна У
11.15, 00.00 Одного разу в Одесі
12.15 4 весілля
14.15, 02.15 Панянка-селянка
16.15 Богиня шопінгу
21.15 Х/ф «Ізгой»
03.05 Щоденники Темного
03.05 Віталька
05.50 Корисні підказки

2+2
06.00, 18.15 «Спецкор»
06.35, 18.50 «Джедаи»
07.10 Х/ф «Рейд в пустынню-2»
08.50 «Месть природы»
09.05, 17.15 «Затерянный мир»
11.05 Х/ф «Вулкан»
13.40 Х/ф «Входящий»
15.15 Т/с «Рекс»
19.25 Т/с «Опер по вызову»
20.25, 21.30 Т/с «Булатов»
22.30, 00.05 Т/с «Кости-2»

01.50 «Облом.UA.»
04.30 «102. Полиция»
05.10 «Злоумышленники»

П'ЯТНИЦЯ, 25 вересня
UA: перший
06.00 ГІМН УКРАЇНИ
06.15 Шо? Як?
06.35 М/с «Чорний пірат»
07.00, 08.00, 09.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.35, 01.15, 05.10 Новини
07.05, 08.05, 09.05, 12.00, 13.10, 18.20, 00.25, 02.00 Суспільна студія
09.30 Т/с «Росселла»
10.30 Світова медицина. Камбоджа — клініка Тонлесап
11.00 Дивовижні сади. Японія
11.25 Телепродаж
15.10, 21.35, 00.10, 01.50, 05.45 UA: Спорт
15.20 Реаліті-шоу «Грандіозні проекти: Австралія»
16.30 Т/с «Полдарк»
17.25 VoxCheck
17.30 Перша шпальта
18.55 Д/с «Світ дивовижних тварин»
19.55 Д/с «Вижити в дикій природі»
22.00 Д/с «Світ майбутнього. Планета Земля 2050»
22.30 Т/с «Модус»
03.10 Д/ф «Одесити на Донбасі»
04.05 Д/ф «Висота 307.5»
05.00 Погода

1+1
06.00 «Українські сенсації»
06.30, 07.10, 08.10, 09.10 «Сніданок з 1+1»
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 14.00, 16.45, 19.30, 04.00 ТСН
09.25, 10.25 «Життя відомих людей 2020»
11.20, 12.20, 13.15, 14.15, 15.10 «Одруження наосліп»
17.10 Т/с «Жінка»
19.00 «Секретні матеріали 2020»
20.35 «Чистопews 2020»
20.45 «Ліга сміху 2020»
22.05 «Вечірній квартал 2020»
23.30 Х/ф «Тільки для законаних»
01.40 «Життя відомих людей»
05.00 «Світське життя. 2020»

ІНТЕР
05.00 «Телемагазин»
05.30, 23.00 «Слідство вели... з Леонідом Каневським»
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 17.40 Новини
07.10, 08.10, 09.20 «Ранок з ІНТЕРОМ»
10.00 «Корисна програма»
11.05, 12.25 Т/с «Пані Фазилет і її доньки»
13.20 «Добре здоров'я»
14.25, 15.20, 00.50 «Вещдок»
16.20 «Вещдок. Особый случай»
18.00, 01.45 Ток-шоу «Стосується кожного»
20.00 «Подробиці тижня»
21.00 Ток-шоу «Мир і війна»
03.15 «Жди меня. Україна»
04.40 «Україна вражає»

ІСТV
04.10 Скарб нації
04.15 Еврика!
04.25 Служба розшуку дітей
04.30, 01.25 Факти
04.50 Т/с «Відділ 44»
05.35 Громадянська оборона
06.30 Ранок у великому місті
08.45 Факти. Ранок
09.15, 19.25 Надзвичайні новини з Костянтином Стогнієм
10.10 Анти-зомбі
11.10, 13.15 Т/с «Вижити за будь-яку ціну-2»
12.45, 15.45 Факти. День
13.50, 16.20 Т/с «Вижити за будь-яку ціну-2» Прем'єра
16.35, 01.55 Скетч-шоу «На трьох»
17.10, 20.10 Дизель-шоу 12+ Прем'єра
18.45 Факти. Вечір
23.00 Скетч-шоу «На трьох-8» 16+ Прем'єра

СТБ
05.35 Х/ф «Неділі в Тіффані»
07.20 «Врятуйте нашу сім'ю — 3»
11.25, 14.50, 18.00 Т/с «Сліпа»
14.30, 17.30, 22.00 «Вікна-Новини»
19.00, 22.50 Т/с «Кохання з ароматом кави»
22.45 «Історії успіху»
23.50 «Таємниці ДНК»
01.00 Х/ф «Тільки ти»

НОВИЙ КАНАЛ
06.00, 07.15 Kids» Time
06.05 М/с «Майлз із майбутнього»
07.20, 01.30 Вар'яти
08.40 У кого більше?
10.40 Кохання на виживання
12.40 Аферисти в мережах
14.40 Х/ф «Мачо і Ботан»
17.00 Х/ф «Мачо і Ботан 2»
19.00 Х/ф «Телепорт»
21.00 Х/ф «Зоряний десант»
23.30 Х/ф «Зразковий самець 2»
02.45 Служба розшуку дітей
02.50 Зона ночі

ТЕТ
06.00 ТЕТ Мультиранок
08.15, 09.45, 18.15, 20.15 Одного разу під Полтавою
09.15, 10.45, 19.15, 01.45 Країна У
11.15, 00.30 Одного разу в Одесі
12.15 4 весілля
14.15, 02.45 Панянка-селянка
16.15 Богиня шопінгу
21.15 Х/ф «Хоробре сердце»
03.45 Теорія зради
04.30 Віталька
05.50 Корисні підказки

2+2
06.00, 18.15 «Спецкор»
06.35, 18.50 «Джедаи»
07.10 Х/ф «Входящий»
09.00, 17.20 «Затерянный мир»
11.55 Х/ф «Мегапровал»
13.45 Х/ф «Теневые волки»
15.25 Т/с «Рекс»
19.25 Х/ф «XXX»
21.55 Х/ф «Сломанная стрела»
00.00 Х/ф «Посыльный»
01.45 «Облом.UA.»
02.50 «Совершенно секретно-2017»
04.30 «102. Полиция»
05.10 «Злоумышленники»

СУБОТА, 26 вересня

UA: перший
06.00 ГІМН УКРАЇНИ
06.15 Додолики
11.15 Т/с «Свати»
15.30 «Танці з зірками 2020»
19.30, 05.15 ТСН
20.15 «Чистопews 2020»
20.20 «Маскарад»
22.00 «Жіночий квартал 2020»
23.20, 00.20 «Світське життя. 2020»
01.20 «Ліга сміху 2020»
02.40 Х/ф «Тільки для законаних»

НОВИЙ КАНАЛ
06.00, 07.15 Kids» Time
06.05 М/с «Майлз із майбутнього»
07.20, 01.30 Вар'яти
08.40 У кого більше?
10.40 Кохання на виживання
12.40 Аферисти в мережах
14.40 Х/ф «Мачо і Ботан»
17.00 Х/ф «Мачо і Ботан 2»
19.00 Х/ф «Зоряний десант»
23.30 Х/ф «Зразковий самець 2»
02.45 Служба розшуку дітей
02.50 Зона ночі

ТЕТ
06.00 ТЕТ Мультиранок
08.15, 09.45, 18.15, 20.15 Одного разу під Полтавою
09.15, 10.45, 19.15, 01.45 Країна У
11.15, 00.30 Одного разу в Одесі
12.15 4 весілля
14.15, 02.45 Панянка-селянка
16.15 Богиня шопінгу
21.15 Х/ф «Хоробре сердце»
03.45 Теорія зради
04.30 Віталька
05.50 Корисні підказки

1+1
06.00, 07.00 «Життя відомих людей»

08.00 «Сніданок. Вихідний»
10.00 «Світ навиворіт»
11.15 Т/с «Свати»
15.30 «Танці з зірками 2020»
19.30, 05.15 ТСН
20.15 «Чистопews 2020»
20.20 «Маскарад»
22.00 «Жіночий квартал 2020»
23.20, 00.20 «Світське життя. 2020»
01.20 «Ліга сміху 2020»
02.40 Х/ф «Тільки для законаних»

ІНТЕР
05.20 «Телемагазин»
06.00 «Слово Предстоятеля»
06.05 Х/с «Розлучення з хвостом»
08.00 «Шість соток»
09.00 «Готуємо разом. Домашня кухня»
10.00 «Корисна програма»
11.10 Х/ф «Покровські ворота»
14.00 Х/ф «Солодка жінка»
15.50 Т/с «По різних берегах»
20.00, 02.05 «Подробиці»
20.30 Концерт «Інтер. Лайма Рандеву»
22.15 Т/с «Любовь не ділиться на два»
02.35 «Орел і Решка. Шопінг»
04.15 «Великий бокс. Сергій Дерев'янченко — Джермалл Чарло»

ІСТV
04.10 Скарб нації
04.20 Еврика!
04.30 Факти
04.55 Т/с «Копи на роботі»
05

«8 ЧУДЕС ЄВРОПИ» У ТЕРНОПОЛІ: ПОТРІБЕН РЕСТОРАН НА КОЛЕСАХ

Благодійність ■ У Тернополі стартував волонтерський арт-проект «8 чудес Європи». Полотна тернопільської художниці побувають у різних містах Європи. Згодом їх продадуть на аукціоні, щоб придбати ресторан на колесах для волонтерів, які готують благодійні обіди для безхатків

ВАДИМ ЄПУР, 068-066-80-96,
VADIMEV15@GMAIL.COM

Художниця Оксана Бандак каже, що серцем цього проекту буде картина, де зображено монумент «Молекулярні люди», який знаходиться у Берліні. Об'єкт складається з силуетів трьох людей та важить близько 45 тонн.

— «Молекулярні люди» символізують цілісність традицій та людей, — розповідає Оксана Бандак. — Я думаю, що ця картина стане своєрідною родзинкою проекту, адже на інших полотнах зображені пам'ятки архітектури

міст Європи.

Тут є: Рим, Амстердам, Берлін, Лондон, Лісабон, Барселона. Інші міста поки що художниця тримає в секреті. Наразі вона ще працює над створенням картин. Деякі роботи лише на етапі створення.

— Я в жодному місті, які зобразила, не була, але сподіваюсь, що все ж я там побуваю, особливо хочу потрапити до Франції, — каже художниця. — Надихалась за допомогою фото. Протягом місяця написала чотири картини, однак вони ще не до кінця завершені, тому я трохи хвилювалась показувати їх.

Коли всі картини будуть готові — вони пойдуть в ті міста, які на них намальовані. На картини нанесуть автографи відомі жителі цих міст. Після виставок картини повернуть до Тернополя. Їх продадуть на аукціоні, щоб підтримати благодійний проект «Жовтий фартух».

Цей проект уже працює у Тернополі. Щонеділі волонтери роз-

«Надихалась за допомогою фото. Протягом місяця написала чотири картини, однак вони ще не завершені»

дають гарячі обіди для безхатченків та людей, які потрапили у скрутні життєві обставини. Після продажу картин організатори арт-проекту сподіваються придбати ресторан на колесах, щоб волонтери могли готувати та доставляти їжу у різні райони міста.

Тернопільська художниця Оксана Бандак каже, що ще не була в жодному місті, яке зобразила на своїх картинах

Картини встановлять на головних площах міст, які на них зображені. Місцеві зможуть оцінити роботу художниці з Тернополя

Картини пойдуть в різні міста Європи уже на початку жовтня

Деякі картини лише в процесі створення

РЕКЛАМА

Гарячі ціни тижня

(з 23.09.2020 по 29.09.2020)

↓ ВИГОТОВЛЕННЯ

КАМІНИ, ТОПКИ

Мармур, камінь (пісковик)

► сауни
► хамами
► соляні кімнати

від **7000⁰⁰** грн

вул. Крушельницької, 57
(біля світлофора)

тел.: (096) 448-84-86,
(096) 227-73-37, (097) 960-13-66

Професійна
чистка
димоводу

479434_inf

ВІКНАР'ОФ

МАЙСТЕР ВІКОННОЇ СПРАВИ
ФІРМОВИЙ САЛОН

ВІКНА • ДВЕРІ • ЛОДЖІЇ • БАЛКОНИ

вул. Князя Острозького, 70,
тел.: (096) 487-87-87
www.viknaroff.te.ua

1 944 грн LWS 3 NEW

2 500 грн MegaLine 500

Гороскоп на осінь

ОВЕН Не всі ваші справи будуть йти гладко, так, як вам того хотілося б. Але не поспішайте звинувачувати злий рок, адже часто наші плани зриваються, щоб привести нас у краще місце. Тому довіряйте долі, контролюйте емоції та передчасно не засмучуйтеся.

ТЕЛЕЦЬ Тельці, здається, вирішили закохатися в життя цієї осені. І хоча може здаватися, що у цього знака не відбувається нічого надприродного, він буде отримувати задоволення від усіх дрібниць у його оточенні та діяльності. А на таку насолоду приходять і успіх, і любов, і нові можливості.

БЛИЗНЮКИ Розпочати цим знаком справи будуть розвиватися, рости, приносити дохід і успіх. Осінь для Близнюків стане часом реалізації їх талантів і творчості, які вони будуть вкладати в усе, чим займаються. Головне, не зважати на думку натовпу і творити те, що близьке серцю.

РАК Осінь цього знака не буде стабільною, вона буде нагадувати рух хвилі зі злетами і падіннями різних масштабів. Для того, щоб осідлати цю хвилю, потрібно буде навчитися гнучкості, а часом навіть хитрості, які допоможуть вийти з будь-яких ситуацій.

ЛЕВ Левів чекає велика кількість нового досвіду, який був невидимим і недоступним їм раніше. Колишні далекі цілі та мрії втілюватимуться в життя, якщо цей знак не побоїться зробити перший крок їм назустріч.

ДІВА Нові, місцями зухвалі й точно несподівані ідеї полються потоком у свідомість Дів, яких чекатиме нелегка справа: зрозуміти, що з цього всього гідне їх уваги. Але як тільки цей знак зрозуміє, куди варто вкласти свої сили, енергію та креативність, його чекає великий успіх.

ТЕРЕЗИ Для того, щоб втілити мрії в реальність, цьому знаку треба зробити генеральне прибирання в справах і думках. Цієї осені Терезам варто очистити свій простір від неактуальних проєктів, старих незавершених справ, а свої думки — від переживань про минуле.

СКОРПІОН Скорпіони щось задумали, але поки що ревно беруть усе в таємниці. Глибокий всебічний аналіз, аналітичні відомості та посилена робота інтелекту дадуть цьому знаку всі карти в руки для їх намірів. Але не варто бути такими скритними, адже чужа думка часом буває дуже корисною.

СТРІЛЕЦЬ Ця осінь буде пов'язана з новинами, пропозиціями та навчанням для більшості представників цього знака. Стрільці можуть очікувати перекваліфікація, нова професія або якісно новий рівень у своїй сфері діяльності. Сприймайте всі життєві події, як уроки, які вам потрібно пройти зараз, щоб не наламати дров пізніше.

КОЗЕРІГ Працьовитих Козерогів чекає сезон гедонізму. Відірвисься нарешті від роботи та дозвольте собі насолоджуватися їжею, прогулянками, шопінгом, масажем і всім, чого бажає ваша душа. Тільки тоді, коли ви навчитесь отримувати задоволення від життя, воно подарує вам бажане.

ВОДОЛІЙ Для цього знака осінь буде чистим аркушем, з якого варто почати все заново. Забудьте старі справи, образи та невдачі, викиньте стару картину та приступіть до творення нової, ідеальної та барвистої. Відтепер усе у ваших руках і тільки від вас залежить, якими фарбами заграє ваше життя в цей сезон.

РИБИ Осінь може видатися досить емоційною для Риб, яким в жодному разі не варто придушувати свої почуття. Події будуть накривати представників цього знака й для того, щоб у них не потонути, потрібно знаходити вихід емоціям різного спектру і не забувати про ментальний відпочинок.

Погода у Тернополі

	ГІСМЕТЕО	СИНОПТИК
СЕРЕДА, 23 ВЕРЕСНЯ	+11°C +23°C	+11°C +23°C
ЧЕТВЕР, 24 ВЕРЕСНЯ	+12°C +24°C	+10°C +25°C
П'ЯТНИЦЯ, 25 ВЕРЕСНЯ	+14°C +25°C	+13°C +26°C
СУБОТА, 26 ВЕРЕСНЯ	+16°C +26°C	+16°C +24°C
НЕДІЛЯ, 27 ВЕРЕСНЯ	+19°C +25°C	+13°C +27°C
ПОНЕДІЛОК, 28 ВЕРЕСНЯ	+19°C +25°C	+13°C +16°C
ВІВТОРОК, 29 ВЕРЕСНЯ	+16°C +21°C	+13°C +14°C

АНЕКДОТИ

— А ти знаєш, що помідори — це ягоди?

— Та ну! Так що ж це виходить, кетчуп — це варення?

Чому кожному нову зубну пасту завжди рекомендують тільки дев'ять з десяти стоматологів? Хто цей десятий, якому постійно все не подобається?

— Мила, наскільки міцною зробити тобі каву?

— Настільки, наскільки міцна твоя любов до мене!

— Тобто, води взагалі не додавати, зерна пожеш?

— Як відрізнити порядну людину від порядної сволоти?

— Винятково експериментальним шляхом.

— Це як?

— Дай мені 100 баксів.

— Не дам!

— Експеримент закінчено.

— Чуєш, а Ілон Маск, це хто?

— Це інженер.

— Прямо як наш Васяка?

— Нє, Васяка — старший інженер!

Літо вже скінчилося, а у тебе так і немає фото, де ти сидиш на пляжі з винцем?

— Мамо, а ти любиш ходити босоніж?

— Так, люблю.

— Тоді я пішла у твоїх туфлях.

— Дивись, на весільній машині ляльку страшно прикріпили!

— Тихо ти, це наречена з люка дивиться...

— Купила китайський чай для схуднення.

— А він смачний?

— З тортиком — офігенно!

— Мадам, ви спалили й поламали всі мости. Що тепер хочете?

— Човняра. На той берег зганяти треба.

Не треба на пачках сигарет друкувати всяку ахінею. Достатньо написати: «Виручені кошти підуть до фонду допомоги депутатам Верховної Ради» — і пів країни кине палити.

Для збереження гарної фігури жінці потрібно лише три речі: тренажер, масажер і залицяльник.

Я не завжди знаю, про що говорю, але знаю, що правий.

Старість починається тоді, коли більше грошей витрачається на підтримку здоров'я, ніж на його руйнування.

— Кажуть, вівсянка жажливо подорожчає, треба бігти й закупуватися!

— І я теж побіжу закупуватися, як запаси гречки доїм...

— А якщо у мене парашут

не розкриється?

— Укладальник парашутів не отримує премію.

В ремонті найголовніше —

не розлучитися.

Якщо жаба після весілля стає красунею — це диво. А ось якщо красуня після весілля стає жабою — це побут.

Бути жінкою дуже складно. Бути жінкою — це бути як мужик,

тільки у тебе на шиї мужик,

який як баба.

Автодилери Тернополя

КОМПАНІЯ BESTCARS TERNOPIL

Надаємо повний спектр послуг щодо придбання та доставки авто з США. Повний супровід до реєстрації в сервісному центрі МВС. Пошук автомобіля на торгових майданчиках США та Канади. Покупка вибраного вами авто. Транспортування авто зі США в європейський порт. Доставка з порту до вас. Розмитнення автомобіля. Допомога у відновленні авто. Сертифікація. Реєстрація в сервісному центрі МРЕО. Адреса: с. Підгородне, вул. Стрийська, 17 (неподалік від регіонального сервісного центру МВС в Тернопільській області). Тел. 096-622-11-11. Сайт: <http://bestcars.te.ua/> Email: bestcarsteua@gmail.com. Instagram: [bestcars.ternopil](https://www.instagram.com/bestcars.ternopil) Час роботи: з 09.00 до 18.00, субота з 09.00 до 16.00. Неділя — вихідний.

КОМПАНІЯ «ТЕРНОКАР»

Компанія «ТерноКар» доставляє якісні автомобілі з перевіреними пробігами за найнижчими цінами зі Швейцарії, Європи, Канади. «ТерноКар» пропонує: доставка і розмитнення авто зі Швейцарії; 100% оригінальні пробіги; понад 80 авто в наявності; найнижчі ціни; автострахування; купівля авто онлайн. Тож, якщо ви хочете придбати якісне європейське авто відомої марки, або ж застрахувати власний автомобіль — звертайтеся в автосалон «ТерноКар». Наша адреса: м. Тернопіль, вул. Збаразьке Кільце, 3. Тел.: 098-175-15-00, 068-077-56-27, 0352-42-02-02. Детальна інформація на нашому сайті ternocar.com.ua Наш Youtube канал Instagram Telegram

КОМПАНІЯ ONLINEAUTO

Компанія OnlineAuto — це сервіс, який дозволяє вигідно придбати на світових автомобільних аукціонах — у страхової або лізингової компанії, або у офіційних дилерів. Це значить, що авто буде дешевше, ніж за ринковою ціною, з прозорою історією та справжнім пробігом. Чому ми? Бо з нами надійно та безпечно! З допомогою менеджера ви можете визначитися щодо марки, моделі, року випуску та інших бажаних параметрів, які ви хочете бачити у вашому автомобілі. Ми зробимо детальний аналіз і оцінимо стан авто за допомогою спеціалізованих сервісів, підготуємо всі необхідні документи для експорту зі США, максимально швидко та безпечно доставимо вантаж до вашої домівки. Допоможемо з розмитненням за оптимально короткий час та мінімальні витрати. А всі платежі за ваше авто будуть здійснюватися лише безготівковим способом — через банк. Про це та інше ви можете більше прочитати на нашому сайті — <http://onlineauto.te.ua>. Тел.: 098-089-80-09, 066-089-80-09, 093-089-80-09. Адреси в м. Тернопіль: вул. П. Морозенка, 2 а, вул. Текстильна, 28ч, ТРЦ «Подолани», центральне фойє біля ескалатора. Сайт: onlineauto.te.ua Соц. мережі: [facebook.com/OnlineAuto.ua](https://www.facebook.com/OnlineAuto.ua), [instagram.com/onlineauto.ua](https://www.instagram.com/onlineauto.ua) Приєднуйся у Viber до OnlineAuto.ua

КОМПАНІЯ AUTOHOUSE.TE

Компанія Autohouse.te — це зручність та надійність. Ми надаємо послуги доставки автомобіля з найбільших аукціонів Європи під замовлення. Маючи 3-річний досвід роботи у даній сфері та висококваліфікованих спеціалістів, гарантуємо кожному нашому клієнту оперативність та якість виконання замовлення. Працюючи з нами, ви економите свій час і гроші, оскільки ми відповідально та професійно підходимо до кожного етапу роботи — від покупки до розмитнення. З нами працювати вигідно: купуємо авто на аукціонах Європи, привозимо ваше авто в Україну, допомагаємо в розмитненні, ставимо на реєстрацію, готуємо супроводжуючі документи, привозимо автомобілі з Англії під «розборку» і на розмитнення, оформляємо авто в кредит. Ми пропонуємо найвигідніші умови співпраці й цінуємо кожного клієнта! Адреса: м. Тернопіль, вул. Руська, 23. Графік роботи з 9.00 до 19.00. Тел. 067-815-51-55 (Viber)